

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

2 BŘEZEN / DUBEN 2016
53. ROČNÍK
15 Kč

K JARU NÁLEŽÍ POEZIE

Jaru předchází zimní období a ta letošní zima byla opravdu poněkud zvláštní. Sněhové nadílky jsme se přece jen dočkali, ale ta pravá „ladovská zima“ mně osobně moc chybí. Přečkali jsme toto období a většina z nás (někteří sice s odřenýma ušima) přežila i chřipkovou epidemii. Redakční rada časopisu Zpravodaje Šrámkovy Sobotky vyhlásila soutěž o nejlepší báseň se soboteckou tematikou, nejlépe zimní. Uzávěrka soutěže byla právě na první jarní den a dnes už známe vítěze. K mé velké radosti se do redakce k soutěži dostaly čtyři básně, požádala jsem o posouzení básní tajemníka svazu východočeských spisovatelů MUDr. Václava France. Po dohodě jsme usoudili, že kromě vyhlášení vítězné básně udělíme i čestné uznání. Závěrečný verdikt: vítěz a nejlepší báseň – „SOBOTECKÉ CHUMELNÍ“ – autor Ing. Josef Jindra. Čestné uznání získává báseň „Krajinou přeskromných míst“ - autor Pavel Kverek. Oběma autorům gratulujeme. Dovolte mi, abych jménem celé redakce poděkovala všem autorům za různé básnické pohledy, odvahu a popřála ještě hodně inspirací pro další básně. Obě oceněné básně najdete uvnitř tohoto čísla.

Snad to není jen můj pocit, že naši básnickou soutěží jsme udělali tečku za zimou a teď už se můžeme těšit na jaro. V době, kdy jsem psala tento příspěvek, už bylo po Velikonocích, na které se většinou všichni připravujeme smýčením svých obydlí, předzahrádek i svého těla, dnes je moderní říkat „jarní detox“. Zaznamenala jsem i v našem městečku prož

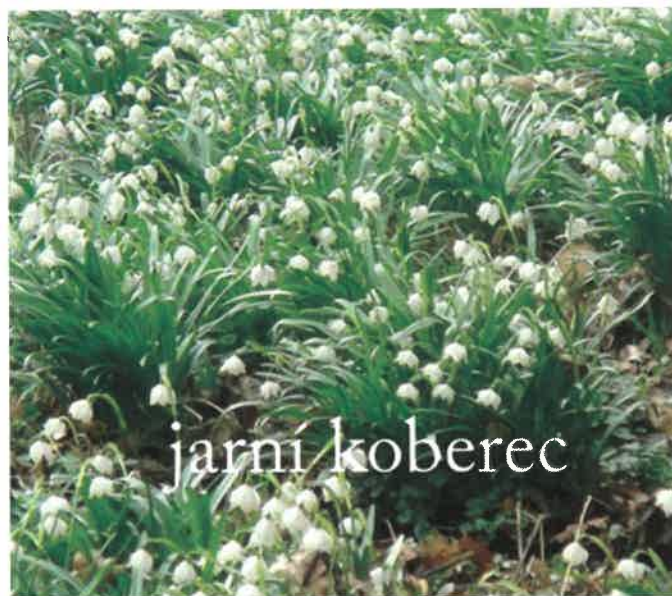

Foto: MUDr. Ivan Kafka

a kácení stromů, byla jsem ujištěna, že se zeleň bude obnovovat, což je jistě velice dobře. Při pohledu na sobotecké náměstí jsem si uvědomila, že už se v minulých ročnících Zpravodaje poukazovalo na město probouzející se ze zimního spánku, na potřebné opravy a úpravy různého druhu i různého finančního zatížení městského rozpočtu. Na dalších stránkách tohoto vydání Zpravodaje se dočtete i o Veletrhu cestovního ruchu Infotour a Cyklotour v Hradci Králové, kde jsme propagovali město Sobotku a celý Český ráj. Přesvědčili jsme se, že je o tento krásný koutek republiky velký zájem a v turistické sezoně očekáváme s největší pravděpodobností nárůst počtu návštěvníků města. Čím je Sobotka přívitá, překvapí? Podaří se našim představitelům docílit alespoň nějakých změn? Snad si návštěvníci Sobotky neodvezou jen negativní vzpomínky na nevyhovující komunikace, ruiny domů a zoufalé veřejné záchody. Dokážeme si město vyšperkovat a zkrášlit nejen pro turisty, návštěvníky 60. ročníku Šrámkovy Sobotky, spousty gratulantů zámku Humprecht, který slaví letos „kulatiny“, ale i pro sebe, pro Soboťáky?

Přeji vám všem hezké jarní dny.

Pavλίna Havlová

Foto: Zbyněk Krámek

OBSAH

RADNICE INFORMUJE

Aktuální kroky sobotecké radnice 3

KULTURNÍ TRADICE

Vítězná a oceněná báseň 5

Veletrh

INFOTOUR a CYKLOTOUR
v Hradci Králové 5

Jivínský Štefan 6

Jindřich Šolc 6

Ohlédnutí za výstavou 11

O lidech s venkovskou duší
a o bramborách 11

Jede, jede mašinka,
kouří se jí z komínka... 13

Šrámkovské vzpomínání 14

700. výročí narození
krále Karla IV. 15

Už je to sto 16

Baráčekové okénko 17

Jezdecký klub Sobotka 19

Hymna
soboteckých Skautů – Junáků 20

ŠKOLNÍ STŘÍPKY 21

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLIČKY 24

KNIHOVNA

150. výročí

Prusko – Rakouské války 1866 24

Nominace Magnesia litera 2015 25

Knižní novinky 25

KLUB PŘÁTEL MĚSTA SOBOTKY

Program setkání rodáků a přátel
města Sobotky 26

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

Kulturní kalendář 27

Blahopřejeme 28

Jubilea 28

Čas plyne, vzpomínky zůstávají... 29

Opustili nás navždy 29

Vítězný obrázek: zámek Humprecht - Lucie Balcarová MŠ Sobotka

Česká televize: natáčení v ZŠ Sobotka

RADNICE INFORMUJE

Vážení spoluobčané,

se začínajícím jarem bychom vás chtěli seznámit s aktuálními kroky sobotecké radnice. V průběhu února a března jsme připravili a vyhlásili několik výběrových řízení, která jsou nutnou podmínkou realizace několika investičních akcí.

První z nich bylo výběrové řízení na dodání kompletní projektové dokumentace na opravy zámku Humprecht, a především objektu bývalé myslivny pod Humprechtem. Rozhodli jsme se využít možnosti čerpání evropských peněz, které jsou určeny pro národní kulturní památky (NKP) v ČR. (Humprecht je NKP od roku 2008 a na tzv. indikativním seznamu této památky je i objekt myslivny a přilehlý lesopark.) V rámci Integrovaného regionálního operačního programu (IROP) lze získat až 85% dotaci na investici do NKP. Právě možnost v rámci tohoto dotačního titulu kompletně opravit objekt myslivny je velmi lákavá. Naším záměrem je investovat do kompletní rekonstrukce objektu myslivny (čp. 361), která je v havarijním stavu a vybudovat zde zázemí Humprechtu (občerstvení, prodejna suvenýrů) a opravit stávající byt. Na samotném zámku by se jednalo o opravy elektroinstalací, opravy oken, podlah a vybavení novými exponáty (tento dotační titul umožňuje čerpat i 10% celkového objemu na oživení expozice) a snížit tak nemalé každoroční platby za výpůjčky.

Bohužel samotná přístupová cesta k Humprechtu není na indikativním seznamu NKP Humprecht, a pokud ji budeme chtít zušlechtit, tak čistě za vlastní prostředky. Naopak odstavnou plochu pod venkovním schodištěm lze do akce zahrnout – počítáme s úpravou zeleně a výměnou mobiliáře (lavičky a odpadkové koše) a ideálně i zpevnění povrchu kamennou dlažbou.

Celkově se bude jednat o investici, která se bude pohybovat předběžně mezi 10 – 15 mil. Kč a ke které bychom

takto komplexně nepřistoupili, pokud by neexistovala možnost zmíněné až 85% úhrady nákladů z dotace. Zkrátka chceme využít možnosti zainvestovat do Humprechtu a zejména opravit myslivnu, do které bychom tak jako tak museli v nejbližší době investovat nemalé částky z vlastního rozpočtu. A nutnou podmínkou pro realizaci je právě kompletní projektová dokumentace včetně zaměření objektů, stavebně-historického průzkumu a podrobného výkazu výměr. Z pěti oslovených architektonických ateliérů nejvýhodnější nabídku podal Ing. Miloš Kudrnovský – Projektční ateliér pro dokumentaci, průzkum a obnovu historických staveb za cenu 476 740 Kč. Náklady za projektovou dokumentaci jsou uznatelnými náklady z pohledu dotace a vztahuje se na ně rovněž 85% úhrada ze strany poskytovatele dotace. V letošním roce by proběhlo pouze projektování, žádost o dotaci a její vyhodnocení ze strany ministerstva pro místní rozvoj. Případná realizace by se uskutečnila v roce 2017.

Dalším výběrovým řízením bylo zjednodušené podlimitní řízení na dodávku oken do budovy spořitelny čp. 420 a do budovy bývalého barokního špitálu čp. 10 v Boleslavské ulici. Co se týče výměny oken v posledně jmenovaném objektu, tak zde je situace jasná, stávající okna jsou ve velice špatném stavu, netěsní a jejich výměnou se jednoznačnělepší obytný komfort obou bytů v objektu. Komplikovanější je situace v budově spořitelny (jedná se o budovu města, kulturní památku v památkové zóně, kde je Česká spořitelna v nájmu) – zde jsou původní dubová špaletová okna z konce 20. let 20. století o rozměrech cca 3x3,5m zakrytá mříží. Vzhledem k náročnosti technické i finanční dojde v letošním roce k výměně oken pouze v přízemí, kde je pobočka spořitelny, což klade zvýšené nároky i na zajištění bezpečnosti. Výměnou za nová okna (vnější okno s dvojsklem,

vnitřní okno s jedním sklem v rámci špaletového uspořádání) s možností ventilace se výrazně sníží energetická náročnost budovy a navýší se uživatelský komfort. Dodavatel oken bude znám v polovině dubna. Předpokládaná cena bude kolem 3 mil. Kč za oba objekty a město na tuto akci získalo příspěvek z ministerstva kultury (program regenerace městských památkových rezervací a zón) ve výši 1,1 mil. Kč.

Zatím posledním výběrovým řízením je řízení na opravu povrchu Baštecské ulice. Povrch této ulice v centru města mezi Malým náměstím a Jičínskou ulicí je dlouhodobě ve špatném stavu a vzhledem k tomu, že jsou zde nové všechny inženýrské sítě, nic nebrání tomu pokračovat v zádlazbě žulovými kostkami a navázat tak na tři roky starý povrch Malého náměstí. Mimo výměny povrchu dojde i k instalaci nového veřejného osvětlení. S realizací se počítá do poloviny června, tedy před hlavní turistickou sezonou, a realizátor bude znám v polovině dubna. Investice ve výši cca 1 mil. Kč bude hrazena plně z rozpočtu města.

Výraznou proměnou prochází v letošním roce interiér domu čp. 5 na náměstí (bývalá radnice, pivnice Bistro). Kompletně se rekonstruuje bývalý byt v přízemí, který je adaptován na nebytový prostor (obchod/provozovna). Vzhledem k výrazné vlhkosti zdiva uvnitř objektu bylo přistoupeno k odstranění omítky jak uvnitř budoucího nebytového prostoru, tak na chodbě před vstupem do divadla. Zdivo musí být určitou dobu odkryté, a to i po aplikaci injektážního hydrofobního prostředku, aby tak došlo k maximálně možnému vysušení zdiva. (Nejedná se tedy o záměrné lajdáctví pracovníků Technického střediska města, ale o nutný krok). Před hlavní turistickou sezonou bude omítka provedena. Zásadní změnou projdou veřejné toalety v zadním traktu této budovy. Stávající stav

určitě není dobrou vizitkou města a nejde jen o viditelný stav zařízení, ale i o špatný technický stav rozvodů vody a kanalizace. Z toho důvodu dojde k úplné rekonstrukci a výsledný stav bude odpovídat současným standardům. S realizací se počítá v průběhu dubna a května. V souvislosti s rekonstrukcí vnitřních rozvodů v přízemí dojde i k výměně rozvodů v I. patře, kde se počítá s rekonstrukcí dvou bývalých bytů.

Ovšem zdaleka nejviditelnější investicí, která až do podzimu ovlivní zejména dopravu ve městě, je investice Vodohospodářské a obchodní společnosti a.s. Jičín, kterou je rekonstrukce kanalizace a vodovodu v ulicích Na Celné a Turnovská. Rekonstrukce začne v dubnu a skončí na podzim letošního roku a na jaře 2017 na ni naváže oprava povrchu ulice Na Celné (v rámci opravy silnice na Podkost) spolu s výstavbou nového chodníku ke hřbitovu. Podrobnosti, které se budou týkat zejména dopravního omezení v lokalitě, zveřejníme v průběhu dubna na webových stránkách města.

Mezi další aktuální kroky, které radnice podniká, patří i výstavba nové venkovní kuchyně s krytou terasou pro návštěvníky soboteckého kempu. Ve spolupráci se stávajícím nájemcem areálu se snažíme o postupné nahrazování dožilého vybavení areálu koupaliště a kempu, protože jsme přesvědčeni o tom, že jde o místo, které do Sobotky láká mnoho turistů a dělá městu dobré jméno. Stavebníkem a tedy i vlastníkem tohoto objektu bude město, které si tak areál zhodnotí. Provozovateli bude následně adekvátně dle smluvního vztahu navýšen nájem.

Z drobnějších, přesto viditelných investic bychom chtěli vyjmenovat především chystanou opravu chodníku podél zdravotního střediska v Tyršově ulici směrem k sokolovně nebo opravu povrchu spojovací uličky mezi Zahradní a Šafrancí. Pokračovat budeme i v opravě místních komunikací stříkanou asfaltovou směsí – v Březenské a Fügnerově ulici, v ulici Na Zadní cestě a na Šafrancí. Dojde i k opravě výtlučků v Před-

městské a ve Spýšovské ulici i v samotné Spýšově.

Na závěr je potřeba se zmínit i o věcech, které se, navzdory očekávání, nepodaří v letošním roce zrealizovat. Jde o dvě akce. První z nich je rekonstrukce stadionu a sportovního areálu. Víc jak rok trvající jednání se Sportovním klubem Sobotka (který je vlastníkem areálu) o převodu na město (více v ZŠS 1/2016) skončilo prozatím tak, že město svůj záměr jasně deklarovalo, což potvrdilo i lednové zasedání zastupitelstva, kde všech 12 přítomných zastupitelů hlasovalo pro odkoupení areálu a následnou mnohamilionovou investici do areálu a jeho další provozování. Obdobný krok Valná hromada SK Sobotka ovšem neučinila. Na posledním jednání mezi zastupitelstvem a vedením SK Sobotka, které proběhlo 19.2.2016, bylo dohodnuto, že (řečeno fotbalovou terminologií) je míč na straně SK, který měl připravit svoje řešení, svůj návrh smluv (především smlouvu o smlouvě budoucí o pronájmu areálu), které předloží městu. Do začátku dubna se tak nestalo, což považujeme za nešťastné, ale i přesto chceme s vedením SK dále jednat a doufáme, že se nakonec dohodneme a záměr města zrekonstruovat areál stadionu se podaří uskutečnit.

Druhou předem avizovanou akcí, která musí být prozatím odložena, je výstavba parkoviště před poštou (včetně opravy levostranného chodníku v Jičínské ul.). K odkladu došlo především proto, že byla otevřena debata nad možností zastavět parcelu po tzv. Slávkově domu, který byl nešťastně zbourán v polovině 80. let a na jehož místě je od té doby travnatá plocha s nahodilou výsadbou, lemovaná panelovým chodníkem a divoce parkujícími auty. Pokud se zastupitelstvo usnese na záměru na této parcele stavět (v úvahu by přicházel nárožní dům s nebytovými prostory v přízemí a byty v patře, jehož podoba by mohla vyplýnout z architektonické soutěže, protože jsme v památkové zóně a chceme ve městě kvalitní architekturu), bude potřeba cíp pozemku vybíhající k zahradě pana Žofky (přímo

naproti vchodu na poštu) využít jako dočasné zázemí stavby. Po případné dostavbě domu se z této části jednoznačně stane parkoviště pro cca 12 aut. Pokud k výstavbě domu nedojde, bude v roce 2017 parkoviště postaveno podle původního záměru a samotné nároží na křižovatce ulic Jičínská a Předměstská zůstane v podobě upravené městské zeleně a následně se opraví i chodník v Jičínské ulici směrem k drogerii paní Vaňkové.

V souvislosti s touto akcí chceme objasnit i zásahy do městské zeleně v průběhu zimy a předjaří tohoto roku. Prořez lipového stromořadí proběhl po cca 8 letech od posledního zásahu stejného typu, kácení stromů na parcele před poštou souvisí s výše zmíněným záměrem a pokácení devíti nahusto vysázených zhruba patnáctiletých smrků před spořitelnou je víceméně nutným krokem. Stromy tvořily prapodivnou lesní hrabdu před dominantní funkcionalistickou budovou spořitelny a v budoucnosti by musely být z bezpečnostních důvodů stejně odstraněny, navíc mnohem komplikovaněji, než nyní. Celá plocha kolem pomníku V. Šolce před spořitelnou bude nově osázena květinami a keři. V souladu se stanoviskem památkářů zastáváme názor, že vzrostlé jehličnaté stromy by v centru města měly být v co nejmenší míře. Co se týče kácení v lesoparku Humprecht, tak tam postupujeme s vizí postupného a uvážlivého odkrývání zámku, se kterým se začalo již před čtyřmi lety. V souladu s CHKO Český ráj i Národním památkovým ústavem se každý rok vytipovalo několik stromů, které se pokácely a došlo tak k prosvětlení a částečnému pododhalení vrcholku kopce, na kterém zámek stojí. Zároveň zde ovšem probíhá nová výsadba a bezprostřední okolí Humprechtu tak dostává novou, velmi příjemnou podobu.

Humprechtem jsme tedy začali i končíme a není bez zajímavosti, že tato dominanta Sobotecka letos slaví 350 let od založení.

Přejeme vám příjemné jarní dny.

*Libor Jenček, starosta
Jan Janatka, místostarosta*

Josef Jindra

Sobotecké chumelení

Zase se zima nepřikryla!
Hladový mráz zalezl za nehty
a chystá se do kořenů.
Říká si holomráz
a rozdává černé navštívenky
polím a pupenům.
Co je to za zimu, když nemá sních?

Ale už padá, je večer a sněží a jak!
Zčechraná poduška z bílého peří
ukrývá pole, dlažbu polaská
a hned je Sobotka celá bílá.
Hustě a tiše se snášejí chuchvalce,
každý je jiný a všechny jsou sních,
tak jako lidé jsou různí a stejní,
odsud i odjinud, sever i jih.

Sněží a „padají sedláci“, řekla by babička,
velcí a bílí, ta bílá stěna celá je z nich.

Kdyby tu čarovnou bílou tmou
ze světél podloubí očima osahal Básník,
možná by některý svůj letní výlet
za tuhle zimní pohádku vyměnil,
sněhovou vílu by na pár slov zval.

Tam někde v náměstí v sněhovém světě
temní se maják jak černý přízrak,
strážce snad zapomněl rozžehnout lampu,
dnes asi vřácnou návštěvu nečekal.
Krásné je vejít do sněhové mlhy,
obličej nahoru, sních omývá tváře,
nevidět nic, tápat a hledat

a před sebou rukama bojácně šátrat,
z očních řas otírat sněhové chmýří
a pod sebou na zemi nenalézt cestu...
I kašnu by člověk jen po hmatu našel.
Krásné je bloudit sněhovou tmou!

Zářící podloubí – výletní loď,
vznešeně pluje po sněhovém moři,
s jistotou proráží sněhovou tmou
a na palubě zachránění trosečníci.

Kudy z té paluby půjdeme domů,
když místo majáku žlutavě svítí
jen okna hospůdek na podloubí?

Pavel Kverek

Krajinou přeskromných míst

Čekal jsem koncertní síň,
až se to jednou stane,
až v kraji básníků
slavičí touha vzplane.

Až v máji nejmladším,
na cestě od Střehomi,
zaslechnu písničku
a všechno se to zlomí.

Přiběhne z kopců,
ba přímo od zámku!
Vše bylo jinak,
dovoďte poznámku:

Křovisko u dráhy
to nakonec pak bylo,
jež v kraji setmělém
ta křídla zastavilo.

Dál noci běžely
a dny je doháněly,
nad stružkou v úpolí,
když skvostné tóny zněly.

Teď vládne ledem.
Stojím tu v návratu
a zkouším sčíst,
co je to za sílu,
ta z přeskromných míst.

Propagace Města Sobotka jako turistické destinace na Veletrhu cestovního ruchu INFOTOUR A CYKLOTOUR v Hradci Králové ve dnech 11. a 12. března 2016

Přestože se veletrh na počátku března nesl v duchu ještě chladného počasí, byla návštěvnost ze strany zájemců o cestování a turistiku opravdu hojná. Nejpočetnější skupinou dle předpokladů byly rodiny s dětmi, ale přišla i spousta aktivních seniorů důchodového věku. Všichni hledali inspiraci pro volnočasové aktivity v průběhu nadcházející turistické sezony i typy na dovolenou. A bylo

z čeho vybírat! Mezi vystavovateli jste mohli narazit na představitele míst z blízkého okolí, ale i ze vzdálenějších destinací v rámci celé České republiky i mimo její hranice.

Propagovat své služby a produkty přijeli zástupci lázeňských resortů, vinařských oblastí i dalších běžných turistických atraktivit, jakými jsou muzea, galerie, hrady, zámky i jednotlivá měs-

ta. A mezi právě takové jsme se zařadili se svou propagací Sobotky a celého regionu Český ráj také my. Přesvědčili jsme se zde, že je Sobotecko a Český ráj oblíbenou značkou na poli cestovního ruchu. Bylo mnoho těch mezi příchozími návštěvníky, kteří Sobotku a její okolí již někdy navštívili, ale i těch, pro které je naše město zatím neznámé. Obě tyto skupiny se nám podařilo

zanedlouho přesvědčit, že je Sobotecko tím pravým místem, kde lze strávit aktivní chvíle volného času. Zvědavost jsme zaznamenali i mezi pedagogy, kteří o naši lokalitu projevíli zájem jako o místo vhodné pro školu v přírodě. Brzy bylo jasné, že z propagačních letáků, které jsme nabízeli po oba veletržní dny, zbydou nakonec jen prázdné příhrádky. Zájem byl o všechny druhy materiálů zaměřených na jednotlivé turisticky lákavé cíle. Stejnou zkušenost zaznamenali i ostatní veletržní stánky se svou nabídkou. To nás utvrdilo v tom, že pro nás bude i ta letošní turi-

stická sezóna minimálně stejně tak úspěšná jako v předchozích letech. Vzhledem k bezpečnostním rizikům, která nyní převládají téměř po celém světě, se není ani čemu divit. Spousta našinců dá z těchto důvodů přednost dovolené nebo výletům v rámci našeho území. Přijet tedy do Českého ráje a poznat blíže Sobotecko bude určitě dobrá volba. A to nejen proto, že tady v Sobotce na ně bude čekat rozšířená nabídka služeb v podobě nových propagačních materiálů.

Zuzana Šačirovičová,
informační centrum

JIVÍNSKÝ ŠTEFAN

25. února 2016 se v Jičíně konal Jivínský Štefan. Ocenění za kulturní činnost na území okresu Jičín se udílelo již podvacáté. Z nominací, které byly zaslány do konce loňského roku, vznikl přehled o kulturních a dalších aktivitách na Jičínsku. Tak jako každý rok, cenu za počin roku 2015 určil los a o ceně za dlouhodobé působení v kultuře rozhodla jivínská komise. Kromě toho měla komise k dispozici tři květiny jako vyslovení uznání dalším navrhovaným.

Ze Sobotky byli za počin roku 2015 navrženi: Olga Bičíštová za Vlastivědu, Dagmar Faměrová za práci na Humprechtě, Josef Jirků za mapování historie Sobotecka a Markvarticka, Marie

Sekerová za organizaci kulturních akcí, Stojmír – Bendl za uspořádání řady koncertů.

Za dlouhodobé zásluhy byli navrženi: Lada Blažejová za založení divadelní skupiny v Sobotce a provedení řady představení a obětavou činností s dětským souborem, Dagmar Faměrová třikrát za pořádání koncertů, za činnost v občanském sdružení Humprecht a dlouholetou pomoc při organizování Jivínského Štefana, Pavlína Havlová za podíl na organizaci Šrámkovy Sobotky, Josef Kettner za to, že věnuje svoje životní znalosti a umění ve prospěch povznesení kulturního života na Sobotecku, Marie Sekerová za dlouhodobou organizaci kultury

v Sobotce, Eva Zahradníková a Lada Blažejová za založení divadla a redakce Zpravodaje Šrámkovy Sobotky.

Ve Štefanské komisi jsem byla poprvé a setkala jsem se se zajímavými lidmi z Hořic, Nové Paky, Libáně, Jičina atd. Naše domluva o tom, kdo dostane Štefana, byla celkem jednoznačná, právě tak jako udělení kytic. Na následujícím společenském podvečeru, který se konal v Kulturním domě a který moderoval Pavel Nožička, si tak cenu za počin roku 2015 odnesla paní Terezie Dubinová za přednášku Židé, křesťané a muslimové. Kytici za dlouhodobé zásluhy dostala paní Marie Sekerová, paní Eva Jónová – ochotnice, sboristka a sokolka z Hořic, a jičínská loutková scéna Srdíčko. Soška Štefana byla udělena panu Jaroslavu Veselému z Jičina.

Petra Matoušková

JINDŘICH ŠOLC

(k odhalení jeho pamětní desky 23. 4. 2016)

Markéta Bendlová

Jindřich Josef Šolc se narodil dne 12. února 1841 v Sobotce jako manželský syn Antonie Šolcové rozené Wilhelmové a Aloise Josefa Šolce.¹ O den později ho pokřtil kaplan Damián Šimůnek,

za kmotry mu byli sobotecký poštovník Josef Svoboda a teta Barbora Šolcová. Vyrůstal společně se dvěma sourozenci v poměrně dobře zabezpečené rodině. Otec vlastnil obchod se smíšeným zbožím a patřil mezi vážené sobotecké měšťany. Podílel se na správě obecních záležitostí a náležel do okruhu českých vlastenců pečujících o rozvoj místní kulturní scény. Matka se naopak veřejného

života stranila, vypomáhala v kupeckém krámkě a obětavě pečovala o domácnost a pohodlí svých potomků.

Poměrně rozvětvená rodina měla v Sobotce dlouholetou tradici, během které se dokázala včlenit mezi zdejší honoraci. Prvním významným předkem byl písmák Raymund Šolc žijící mezi lety 1740 a 1819. Po vystudování latinského gymnázia ve slezském Krzeszówě

¹ Státní oblastní archiv Zámorsk, Sběrka matrik č. 5230, Matrika narozených římskokatolického děkanského úřadu Sobotka z let 1837 – 1842, fo. 73. Viz též Archiv hlavního města Prahy (dále AMP), Sběrka papírových listin, sign. PPL IV-35125/2, Taufschein, Sobotka den 5. juni 1845.

(Grüssau) se musel vrátit domů a živil se jako soukeník. Ve volném čase opisoval vzácné staré tisky, modlitby, privilegia a sestavil rejstřík městského archivu.² Jeden z jeho četných potomků Jan se oženil s Barborou Kozderkovou, dcerou starosty z Libáně. Roku 1811 se jim narodil Alois, jenž se vyučil kupcem. Vzal si za manželku dceru kupce z Bělé Antonii Wilhelmovou, která mu porodila Luisu, Jindřicha a Hynka.

V revolučním roce 1848 patřil Alois Šolc mezi nejdůležitější osobnosti soboteckého veřejného života. „Památného roku tohoto byl se svými dvěma soudruhy a rostenci, Josefem Svobodou, poštmistrem, a Antonínem Fierlingerem, lékárníkem, duší všeho hnutí v městě a nic se neseběhlo, o čemž by nebyla věděla trojice těchto mužů.“³ V dubnu předčítal na náměstí panovníkův manifest a zodpovídal zvědavé dotazy sousedů. Stal se zástupcem velitele více než stočlenné gardy, která byla i přes počáteční problémy spojené se zabezpečením výzbroje a zavedením českého veličního jazyka nedílnou součástí společenského dění. Poprvé vystoupila o velikonočních svátcích, kdy držela čestnou stráž u Božího hrobu.

Vedle „velké“ národní gardy působila také garda „malá“ složená z chlapců připravujících se u kněze Jana Jíry na středoškolské studium. Vysloužilý poddůstojník Pařízek zorganizoval mladíky do setniny a rodiče jim pořídili bavlněné stejnokroje. Odlišoval se pouze nejmladší člen Jindřich Šolc vykonávající hodnost nadlékaře, protože nosil modrou plátěnou uniformu se sametovými výložkami „Denní vojenský výcvik po odpolední škole dařil se ku podivu, a kdykoliv jsme vytáhli za víření bubnů a později i s celou patnáctičlennou kapelou hudební, bylo celé město na nohou.“⁴ „Malá“ garda

se účastnila veřejných podniků až do odchodu pátera Jana Jíry, který ještě před nástupem na místo zámeckého kaplana ve Velkém Barchově zrušil soukromou školu a odvezl dřevěnou výzbroj i s bubny a prapory.

Alois Šolc také kandidoval do zemského sněmu a vydal tiskem volební provolání. „Známtě, milý Krajané! velmi dobře obtíže stavu měšťanského, znám obtíže obecního a jiného řízení, znám bídný stav učitelů a všeliké žádosti stavu řemeslníků, jak by rádi bývalého pořádku cechovního zas nabýli a v práva nynějšímu času přiměřená uwedeni byli, jak měšťanstvo vůbec samostatnosti opět si přeje ne libého poručení wrchnostenského rádo by se zprostilo. Známtě pak, milí wesničané! také obtíže a břemena stavu vašeho; neboť mám dosti příležitosti z úst vašich je slyšeti ba i očitě o nich se přewědčiti.“⁵ Uvedená slova společně s uchazečovou dobrou pověstí udělala na občany hluboký dojem a volební komisař Karel Alois Vinařický mohl z okna sobotecké radnice oznámit jednomyslnost volby. Kupce slíbil před Bohem a lidmi, že bude svědomitě plnit své povinnosti. Poté se za všeobecného veselí vydal na cestu do Rovenska, kde se zúčastnil vyhlášení výsledku volby druhého poslance turnovského vikariátu.⁶

Vykonávání poslaneckého postu překazily pražské svatodušní bouře, které vyvolaly značné pozdvižení po celých českých zemích. Sobotecké náměstí se zaplnilo nejen místními obyvateli, ale také uvědomělými občany z okolních obcí. Gardisté a studenti se chtěli spojit s ozbrojenými sbory z Mladé Boleslavi a vydat se na cestu do hlavního města. Pohnuté poměry se snažil uklidnit Alois Šolc společně s poštmistrem Josefem Svobodou. „Varovná slova obou předáků soboteckých měla účinek: uznavše marnost výpravy do Prahy, kam by pozdě byli dorazili, vraceli se zástupové k domovu. My mládež pomáhali jsme tehdy k dobru obecnímu tím, že gardistům

pivo a housky jsme nosili a určené koně se štafetami přijíždějící po náměstí prováděli.“⁷

Po zavedení samosprávy a přijetí obecního řádu se Alois Šolc stal purkmistrem. Prosadil vyzdění „královského rybníčku“, přeměnu solnice na divadelní sál a zavedení českého jazyka do písemné komunikace s podkrajským úřadem v Jičíně. Zasloužil se o výstavbu domu, kde se usídlil okresní soud. Právě ze slavnosti pokládání základního kamene pochází následující vzpomínka soboteckého rodáka Josefa Ladislava Turnovského. „Přítomni všichni úředníci v uniformách tehdejších nově zavedených s prvním tehdejší okresním soudcem Čížkem v čele. Výboři v černém šatě občanském a purkmistr ve fraku. Ohnivý muž vzav kladivo do ruky udeřil na kámen a pravil tato slova: „Odevzdávám tento dům jménem obce k užívání panu sudímu, ja té pevně naděje, že se v něm nikdy žádných nespravedlností konati nebudou!“ Tato smělá slova vyrušila mírného a rozvázného sudího z klidu, i odpověděl purkmistru Šolcovi před vším lidem: „Odmítám tuto výčitku a mohu Vás ubezpečit, pane purkmistře, že se tak nikdy nestane!“ A tak vidělo tiché jindy město první veřejný konflikt moci státní s mocí samosprávnou, srážku, jaká se pak v desíletí Bachova absolutismu a i později často opakovala.“⁸

Vzdorovitým chováním si starosta vydobyl přízeň spoluobčanů, ale zároveň na sebe upoutal pozornost státních úřadů, které ho nazývaly „vtělenou opo-

2 Raymund Šolc pořídil např. opis Kroniky světa od Jana Kariona vydané roku 1584 Danielem Adamem z Velešlavína a Výtahu světa tištěného L. P. 1743 a sestavil *Inventarium aneb sepsání archivu při magistrátu města Sobotky se vynacházející*. Karol BÍLEK, *Kdo je kdo v dějinách Sobotecka*, Sobotka 1995, s. 116.

3 Josef Ladislav TURNOVSKÝ, *Paměti starého vlastence*, Praha 1901, s. 127.

4 TÝŽ, *Z mládí nového primátora, Hlas národa* ze dne 28. října 1887, s. 1.

5 Literární archiv Památníku národního písemnictví (dále LA PNP), fond František Věnceslav Jeřábek, volební provolání Aloise Šolce ze Sobotky z roku 1848.

6 J. L. Turnovský, *Paměti*, s. 120–122.

7 TÝŽ, *Z mládí*, s. 1.

8 TÝŽ, *Paměti*, s. 127–128.

cí“.⁹ Post vykonával pouze do roku 1851, kdy ho vystřídal Antonín Fierlinger. Z veřejného života se ovšem nestáhl a i nadále působil v městské radě. Roku 1862 se stal prvním předsedou Občanské besedy, mezi lety 1872 až 1875 stannul opětovně v čele města a zavedením pobočného vodovodu zlepšil zásobování pitnou vodou.

Dochované prameny vystihují Aloise Šolce jako zkušeného komunálního politika, který kolem sebe soustředil řadu spoluobčanů. Udržoval dobré vztahy s místními sedláky a zprostředkovával jim nejnovější vědecké poznatky. „Jako více méně všichni naši venkovští měšťané byl krom kupce též polařem, i shromažďoval kolem sebe ve svém krámě rád sedláky, jež seznamoval s články Kodymových Hospodářských novin (v letech padesátých), potom i se všemi údaji našeho národního života. Naši sedláci utíkali k němu ve všech svých potřebách o radu jako ke svému otci – a on jim pomáhal radou i skutkem.“¹⁰ Nebyl pouze vynikajícím řečníkem, ale dokonale ovládal také psané slovo. Na stránkách časopisu Boleslavan publikoval článek o sýpkách, kde vyzýval k podpoře myšlenky kontribučenských špýcharů.¹¹

Snažil se šířit pravdivé informace a vyvracet omyly i nedorozumění. Nemohl se vyrovnat s nesprávným vyslovováním jména Františka Ladislava Riegra, kterého Sobotečtí přejmenovali na „Lígra“. Nakonec se ale v tomto musel smířit s neúspěchem, protože krajový zvyk byl pevně zakořeněný.

Josef Ladislav Turnovský charakterizoval Aloise Šolce následujícími slovy. „Měšťan sebevědomý, pečliv o dobro obecné, ale neméně hrdý a vůči vyšším nepoddaný, vychovanec své matky Barbory Šolcové, ve které v krvi žila všechna pýcha

libáňského primátora jejího původu.“¹² Kucepec zemřel dne 15. června 1884 a je pochován společně s manželkou Antonií na hřbitově pod Humprechtem.

Bohužel se nedochoval dostatek archivních pramenů potřebných k zmapování rodinných vztahů. Dílčí představu si lze utvořit na základě studia korespondence Luisy Šolcové, od roku 1866 provdané za spisovatele Františka Věnceslava Jeřábka. Občasné se vyskytující zmínky o rodičích, babičce a sourozencích poukazují na harmonické vztahy panující v domácnosti.¹³ Bratru Jindřichovi si stěžovala na neshody s budoucím manželem, který se jí během pobytu v Praze vzdaloval. Jeřábkovi tehdy napsala: „Mluvil jste o sjednocení nebo rozloučení, chtěla jsem se vyslovit pro poslední – chtěla, však nemohla jsem, a nedostavilo se mi síly, byla jsem nesmírně dojata, a kdybych byla s Vámi mohla mluvit tenkrát déle, snad bychom se byli smířili. Jindřich ví, co mě stál ten večer.“¹⁴

Sourozence spojoval zájem o literaturu a po Jindřichově odchodu do hlavního města Království českého ho Luisa pověřovala opisováním oblíbených veršů.¹⁵ Rodinnou pohodu zasáhlo náhlé úmrtí Hynka, který zemřel dne 6. prosince 1865 během pražských studií chemie ve věku dvaceti jednoho roku.¹⁶ „Není to tak snadné, drahý můj Františku, zapomenouti na bratra tak dobrého a milého jako byl Hyneček náš. V dobách nejsmutnějších je jedinou útěchou mou víra, že rozloučení naše není na věky, že Hyneček jen daleko do krásnějších krajín odešel, by nás tam očekával.“¹⁷ Luisa nesla ztrátu velice těžce a obávala se o bezpečnost svých nejbližších. „Bůh mne Vás oba zachovej. Je Jindřich zdrav? Žiji nyní v ustavičných úzkostech, by se vám některému něco nepříhodilo.“¹⁸

Dobré vztahy mezi zbývajícími sourozenci panovaly i v pozdějších letech a Jindřich se stal Luisinou oporou především roku 1893, kdy ztratila milovaného manžela. Pomáhal jí uchovávat nebožtíkovu památku a společně se pokoušeli vydat jeho pozůstalé spisy. Oslovili Českou akademii věd a umění a o pomoc požádali i ředitele Národního divadla Františka Adolfa Šuberta.¹⁹ Luisa Jeřábková-Šolcová zemřela v roce 1917 a je pochovaná s manželem a synem Konstantinem (1868–1872) na Vyšehradském hřbitově v Praze.

Z výše uvedených údajů vyplývá, že Jindřich Šolc pocházel z vlivné měšťanské rodiny, jejíž členové patřili mezi soboteckou honoraci. Prostřednictvím veřejně činného otce se přiučil řadě dovedností, které posléze mohl využít při vykonávání úřadu pražského starosty. Již během učení na obecné škole se zapojil do ruchu revolučních událostí a stal se členem „malé“ gardy. Tehdy sotva sedmiletý chlapec přijal i úlohu „zpravodaje“ a sděloval spolužákům informace získané od otce. „Za to jsme Jindřiškově pomáhali, byť on jakožto nejmladší ve třídě trochu pozadu a zvláště počty nechtěly mu do hlavy. Za pomoc při početní úloze nosil do školy zvláštní honorář – svatojánský chleba, za který jsme ochotně mu počty hotovili. Někdy jsme bývali nuceni spokojiti se slibem, že přinese až „zejtra“, neboť matinka, která obyčejně v krámě bývala, nedala vždy Jindřiškově do regálu pro zalíbený pamlsk sáhnout.“²⁰

Navzdory zmínce o potížích s matematikou splňoval všechny požadavky kladené na studenta devatenáctého století.²¹ Po absolvování sobotecké obecné a jičínské hlavní školy nastoupil na veřejné gymnázium v Jičíně. Nejenže s výjimkou prvního pololetí roku 1856 prospíval s vyznamenáním,²² ale stal se také nositelem vlasteneckých snah smě-

9 Tamtéž, s. 128.

10 Tamtéž, s. 129.

11 Alois ŠOLC, Návrh o kotribučenských sejkách, Boleslavan. Časopis naučný a zábavný pro lid Československý 4, č. 3, 1863. Článek nahradil cenzurou zakázaný politický úvodník psaný redaktorem Františkem Vinklerem, který kritizoval únorovou ústavu z roku 1861. Jiří SENOHRÁDEK, Časopis Boleslavan 1860–1867. Proměna zábavného venkovského listu v politický tiskový orgán radikálně demokratické opozice, Český časopis historický 100 (dále ČČH), 2000, s. 313–314.

12 J. L. TURNOVSKÝ, Paměti, s. 128.

13 Domácnost s nimi sdílela i Barbora Šolcová-Kozderková, matka Aloise Šolce. LA PNP, fond František Věnceslav Jeřábek, Luisa Šolcová Františku Věnceslavu Jeřábkovi dne 15. března 1863.

14 Tamtéž.

15 Tamtéž, Luisa Šolcová Františku Věnceslavu Jeřábkovi dne 19. října 1864.

16 Václav Jaromír ČERNÝ, Památník soboteckých a okolních rodákův, Jičín 1882, s. 220.

17 LA PNP, fond František Věnceslav Jeřábek, Luisa Šolcová Františku Věnceslavu Jeřábkovi dne 15. prosince 1865.

18 Tamtéž.

19 Tamtéž, fond František Adolf Šubert, Jindřich Šolc Františku Adolfovi Šubertovi dne 5. června 1906; dne 21. února 1907; dne 2. dubna 1907.

20 J. L. TURNOVSKÝ, Z mládí, s. 1.

21 Kateřina ŘEZNIČKOVÁ, Študáci a kantoři za starého Rakouska. České střední školy v letech 1867–1918, Praha 2007, s. 122.

22 AMP, Sbírnka papírových listin, sign. PPL IV-35125/5–21, vysvědčení z jičínské hlavní školy a gymnázia.

řujících k povznesení českého národa. Zajímal se o historii, hrál divadlo, působil ve spolcích a skládal poezii. Napsal například básně *Z dávno minulých dob*, *Památce mé dívky* a *Mému zjevu*.²³

Během středoškolských studií mezi lety 1852 a 1860 trávil prázdniny v Sobotce, kde se svými vrstevníky obohatoval kulturní scénu. Spolupracoval s pozdějším ředitelem Zemského archivu Františkem Dvorským, dramatikem Františkem Věnceslavem Jeřábekem, básníkem Václavem Šolcem a někdy i s hercem Josefem Ladislavem Turnovským. Navzdory hrozcím postihům ze strany úřadů a policie pořádali po vzoru ostatních českých vlastenců dýchánky, ochotnická představení a vycházky do přírody. Dne 26. prosince 1856 zorganizovali besedu, kde přednášeli básně. Nejmladším účinkujícím se stal opět Jindřich Šolc, který recitoval *Tři doby země české* od Boleslava Jablonského. „*Shledali jsme v něm nikoli již někdejšího tichého Jindřicha, nýbrž hovorného a obratného jinošika, jenž horlivě s námi se účastnil pořádání besedy, po dlouhém čase opět prvního projevu vlasteneckého v dusivé atmosféře bachovské.*“²⁴

Byl činný v Občanské besedě a při jejím slavnostním otevření v srpnu 1862 přednesl vlastnoručně napsaný veršovaný proslov.²⁵ Ani jemu se nevyhnuly základy ze strany státních orgánů a okresní úřad v Sobotce mu nedovolil uskutečnit přednášku, která se měla konat dne 17. prosince 1867. „*Poněvadž se v tomto proslovu vynachází rada, nenávisť a opovržení proti německé národnosti povzbuzující, čemuž se vyhnouti má mezi národem českým a německým, pokojně vedle sebe žijícím.*“²⁶

Od útlého mládí se zajímal o historii, odebíral Památky archeologické a místopisné a patřil mezi zakládající členy Matice české. S Václavem Šolcem a Františkem Dvorským poslali dokonce dopis knihovníkovi Muzea Království

českého Václavu Hankovi. „*Sděluji mu v něm, že prohlédli městskou registraturu v Sobotce, popsali zvláště sobotecký graduál a z jeho hřbetu mu poslali darem pro české národní muzeum osm pergamenových proužků se starým písmem, k nimž připojili ještě úzký proužek kůže ze hřbetu graduálu a tři proužky pergamenu z menšího graduálu.*“²⁷ Zmíněná korespondence pochází z roku 1856, kdy bylo Jindřichu Šolcovi teprve patnáct let.

S Františkem Dvorským shromáždili řadu výpisků týkajících se jejich rodin a Sobotecka. Získaný materiál se jim nepodařilo zpracovat v rozsáhlejší dílo a zveřejnili pouze několik článků v Boleslavu.²⁸ Například roku 1862 publikoval Jindřich Šolc krátké pojednání zabývající se soboteckou monstrencí a graduálem.²⁹ Později se vztahy mezi přáteli ochladily, protože František Dvorský nazval jednu z postav hry *Oběť a smír* jménem Jindřich Šols. Postižený reagoval velice podrážděně článkem otištěným v Hlasu z roku 1863.³⁰ Spory se nakonec podařilo vyřešit a oba mladí muži zůstali i nadále přáteli.³¹ Ke sklonku života se Jindřich Šolc ještě jednou vrátil k dějinám rodinného města a z podnětu třetího sjezdu soboteckých rodáků napsal pojednání *Dva staré rukopisy*, týkající se prací Raymunda Šolce.³²

Po úspěšném složení maturitní zkoušky se zapsal na pražskou právnickou fakultu, kterou navštěvoval do roku 1864.³³ Náhled do jeho studentského života poskytují dopisy Františka Věnceslava Jeřábka posílané Luise Šolcové. Přátelé spolu sdíleli byt, řešili milostné problémy, chodili na procházky, trávili

večery v hostincích, rozmlouvali o novínách, navštěvovali taneční besedy, řešili pracovní problémy a vyráželi na výlety „*Byli jsme s Jindřichem na Mělníce, kde jsme se dobře bavili. Také o Vás byla řeč, a pilí jsme „českou krví červenou“ na Vaše zdraví, ale ne celý stůl, nýbrž jen já a Jindřich.*“³⁴

Vzájemné vztahy však nebyly vždy ideální a František Věnceslav Jeřábek si často stěžoval na Jindřichovy sklony k „puntičkářství“. „*Jindřich má obzvláště tu chybu, mne pořád a pořád napomínat, ačkoli to jednou rád přijmu, po třetí po čtvrté mne to přece pak mrzí.*“³⁵ Nejvíce ho popouzelo, když mu snoubenčini bratři vytýkali odkládání zkoušek a tím i svatby. Navíc záležitost probírali doma s rodiči a způsobili v Sobotce značný rozruch. „*Vypravuji, co v Praze dělám, a co nedělám. Není to přátelské a šetrné. Jsem k nim ovšem vlídný, ba i snažím se být vlídnějším, než kdy jindy, ač často při pohledu na ně zavlhne mi oko. Myslím, že čas jakož i jiné výčitky od hochů vyhojil, vyhojí i toto příkoří mi učiněné a že co bych přísambůh! nikomu nezapomněl, bratřím mé Luisy zapomenu, ba i láskou splatím.*“³⁶

Pobyt v hlavním městě Království českého se Jindřichu Šolcovi zalíbil natolik, že zde strávil celý zbytek života. Dne 19. srpna 1875 se oženil s Ludovikou Příbikovou³⁷ a založil početnou rodinu skládající se ze čtyř synů a čtyř dcer.³⁸

34 LA PNP, fond František Věnceslav Jeřábek, František Věnceslav Jeřábek Luise Šolcové dne 21. června 1862.

35 Tamtéž, František Věnceslav Jeřábek Luise Šolcové dne 14. listopadu 1862.

36 Tamtéž, František Věnceslav Jeřábek Luise Šolcové roku 1863.

37 Ludovika Šolcová rozená Příbiková se narodila dne 24. května 1854 a zemřela dne 12. února 1923. Stejně jako řada jiných dam pocházejících z vyšších společenských vrstev vystudovala Vyšší dívčí školu a kromě péče o domácnost se věnovala charitativní činnosti. Stála v čele Komitétu dam pro stravování chudých školních dětí, který fungoval pod záštitou pražské obce. Za svoji veřejnou činnost byla vyznamenána Alžbětiným řádem. *Hlas národa* ze dne 19. srpna 1900; *Národní listy* ze dne 11. května 1913, ranní vydání.

38 Advokát Václav (narozený dne 16. září 1876), Antonie provdaná Holečková (narozená dne 5. července 1878), Pavel (narozený dne 3. srpna 1879), bankovní úředník Zdeněk (narozený dne 7. srpna 1880), Helena (narozená dne 3. května 1883), Marie Anna Ludvika (narozená dne 11. října 1886), Jindřiška (narozená dne 21. srpna 1888) a univerzitní asistent Jiří (28. června 1896 - 21. října 1923).

23 K. BÍLEK, *Archivář František Dvorský a Sobotka*, Sobotka 2010, s. 13.

24 TÝŽ a kol., *Malé dějiny Sobotecka I*, Sobotka 2008, s. 35.

25 Jindřich ŠOLC, *Sobotecké starožitnosti*, Boleslavan 2, č. 7, 1861, s. 50–52.

30 TÝŽ, Panu Fr. Dvorskému, *Hlas* 2, č. 242, 1863, s. 4.

31 K. BÍLEK, *Archivář*, s. 47.

32 Jindřich ŠOLC: *Dva staré rukopisy*. In: Gustav MAŠTÁLKA - Ladislav NOVÁK (eds.), *Na památku účastníkům 3. sjezdu rodáků a přátel města Sobotky a okolí 1906*, Sobotka 1906, s. 11–12.

33 Archiv univerzity Karlovy (dále AUK), fond Katalogy posluchačů Karlo-Ferdinandovy univerzity, Hauptkatalog der immatriculierten Hörer der Rechte 1860–1864.

23 V. J. ČERNÝ, *Památník*, s. 186–189.

24 J. L. TURNOVSKÝ, *Z mládí*, s. 1.

25 V. J. ČERNÝ, *Památník*, s. 184–186.

26 AMP, Sběrka papírových listin, sign. PPL IV-35125/29, okresní přednostka předsedovi Občanské besedy v Sobotce Janu Machovi dne 17. prosince 1864.

Svůj osud sice pevně spojil s Prahou, ale na rodný kraj zcela nezapomněl. I po smrti rodičů podnikal občasně výlety do Sobotky, udržoval kontakty se známými a roku 1893 se zúčastnil druhého sjezdu soboteckých rodáků. Jako předseda a čestný protektor sjezdu odpověděl na uvítací proslov starosty zdejšího samosprávného okresu Gustava Ludvíka Pabstmann a zavzpomínal na záslužnou činnost kněze Damiána Šimůnka.³⁹

Ludovika Šolcová využila situaci k dobročinným účelům a během výletu na hrad Kost vybrala za přivonění k růži dvacet zlatých k podpoře Ústřední matice školské.⁴⁰ „Byly to nezapomenutelně krásné dny, kterými se otec velmi osvěžil; jen nerad vrátil se ze Sobotky do Prahy, ohniska tehdejších politických bojů, a když jsme po návratu znovu a znovu rozpřádali hovor o soboteckém pobytu, hned otce opustilo jen tiché, zamyšlené uvažování

Zdroj: <http://amp.bach.cz/pragapublica/permalink?xid=DA4B7FA016FD11E3B8D840618600A675>, [staženo dne 10. listopadu 2014]; zdroj: <http://digi.nacr.cz/prihlasky2/?action=link&ref=czarch:CZ-100000010:874&karton=609&folium=644>, [staženo dne 10. listopadu 2014].

39 Hlas národa ze dne 2. září 1893.

40 Tamtéž.

za jídla, a rušně se vmísil do našich rozhovorů.“⁴¹

Z krajanů se nejvíce stýkal se sestrou Luisou, švagrem Františkem Věnceslavem Jeřábkem, rodinou Müllerovou z Turnova a soboteckými rodáky Josefem Ladislavem Turnovským a MUDr. Hynkem Pelcem, který byl kmotrem všech jeho dětí. Podle svědectví syna Zdeňka Šolce požádal v létě 1915 nejstaršího syna Václava, aby ho dovezl do Sobotky. Zde navštívil místní hřbitov a zámek Humprecht. „Oči maje zalily slzami, šeptal si cestou: „Bože, to je ráj – rajská zahrada.“ - Když jsme na přání tatínka jen pomalou jízdou vzdalovali se od Sobotky, ohlížel se stále na mizející město a pak požádal ještě bratra, aby zastavil. Vztyčil se ve voze a smutně hleděl na město s okolím. „Vášo, už vidím zlatou Sobotku naposledy“, bylo jeho poslední rozloučení s milovaným rodným městem...“⁴²

Jindřich Šolc zemřel dne 24. dubna 1916 na svém statku ve Zbuzanech, kde trávil většinu času po odchodu z veřej-

41 Zdeněk ŠOLC, Jindřich Šolc ve vzpomínkách svých dětí, *Pojizerské listy. Časopis severočeského pohraničí* 56, č. 32, 1941, s. 2.

42 Tamtéž.

ného života. Smutečních obřadů konaných o čtyři dny později na obecní náklady se zúčastnili příbuzní, významní hodnostáři, zástupci spolků i početné občanstvo. Po bohoslužbách odehrávajících se v hlavním farním chrámu Panny Marie před Týnem se společnost seřadila do průvodu a odebrala k Olšanským hřbitovům. „V ulicích kudy se kondukt ubíral, byly rozžaty pouliční svítlny. Když byla rakev s tělem zesnulého spouštěna do hrobky, zapěl Hlahol Bendlovu skladbu Mezi kvítím a národní hymnu Kde domov můj?“⁴³ Na významného krajana nezapomněli ani Sobotečtí a mj. roku 1927 umístili jeho portrétní medailon zhotovený Karlem Pokorným na pomník rodáků pohřbených mimo místní hřbitov.⁴⁴ Odlietek je též na Šolcově hrobě na Olšanech.

lupravená kapitola z diplomové práce

43 *Národní listy* ze dne 29. dubna 1916, ranní vydání.

44 Pomník soboteckých rodáků zhotovili Pavel Janák a Karel Pokorný. Kromě portrétního medailonu Jindřicha Šolce zahrnuje podobizny Josefa Ladislava Turnovského (1837–1901), Františka Dvorského (1839–1907), Františka Věnceslava Jeřábka (1836–1893), Hynka Pelce (1844–1915) a Bohuslava Raýmana (1852–1910).

Město Sobotka a Městské kulturní středisko v Sobotce

JUDr. Jindřich Šolc

starosta Královského hlavního města Prahy

Pozvánka ke slavnostnímu
odhalení pamětní desky
na rodném domě na náměstí v Sobotce,

v sobotu dne 23. dubna 2016

Program: v 10:30 h. - odhalení pamětní desky

Po odhalení desky bude následovat položení kytice u rodáckého pomníku na hřbitově v Sobotce.

ve 14:00 h. - Muzeum F. Šrámka

beseda o Jindřichu Šolcovi
s **doc. PhDr. Václavem Ledvinkou, CSc.**,
ředitelem Archivu hlavního města Prahy

OHLÉDNUTÍ ZA VÝSTAVOU

S nově vycházejícím Zpravodajem se v prostorách knihovny pomalu loučíme s výstavou fotografií amatérského fotografa a soboteckého rodáka Ing. Miloslava Šulce.

V rámci Malé fotogalerie Sobotecka byla v pátek 11. března zahájena vernisáž za přítomnosti autora fotografií a jeho rodiny výstava fotografií *Ze Sobotky*, mapující staré náhrobky soboteckého hřbitova a poetická zákoutí Sobotky. S celoživotním vývojem jeho práce všechny přítomné seznámil spolužák a přítel autora **Ing. Josef Jindra**. Ten je také autorem níže otištěných slov, která se zde sluší ještě jednou připomenout.

Ing. Miloslav ŠULC, inženýr chemie, amatérský fotograf a Soboták

Narodil se 13. února 1933 v Jičíně, „v porodnici pro Sobotáky“. Otec byl ševcovský mistr a s několika tovaryši provozoval dílnu jako drobný živnostník s nezbytným zemědělským hospodařením.

Obecnou školu za války vychodil v Sobotce, z druhé měšťanky přestoupil do sekundy mladoboleslavského gymnázia a často v Boleslavi pobýval – u tetiček, které dohlížely na jeho slušné chování. Studoval ovšem výborně.

Už od obecné školy ho zajímala chemie a bezpečně prováděl doma v pokojíčku pod zvědavým zrakem své mladší sestry základní chemické pokusy. Na gymnáziu ho do svých tajů strhla i fotografie a z peněz, vydělaných z brigád, si za pět set korun koupil svůj první fotoaparát, takovou začátečnickou třídu. Postupně to byly Olympus a Practica.

Pomáhala mu v tomto snažení i rostoucí znalost fotografického černobílého procesu a fotil všechno kolem sebe. Na přelomu čtyřicátých a padesátých let patřil do úspěšného atletického oddílu v Sobotce, v Boleslavi chodil též do ta-

nečního kroužku, aby pak v Praze tančil s Fučíkovci, zpíval v Sobotce ve velkém souboru Ivo Křiklána, později v Sobotce v mládežnickém souboru Čendy Pekaře. A také barevná fotografie ho už na konci gymnázia zaujala a hned na počátku vysoké školy v Praze si pořídil Exaktu Vorex s objektivem Tesarem.

Po promoci (1952) na Vysoké škole chemicko-technologické v Praze hned na umístěnku nastoupil do Škoda AZNP v Mladé Boleslavi a v intencích své odbornosti v chemii organické a chemii barev mu byla určena povrchová úprava karoserií. Po sedmi letech přešel se specializací do Kovofiniše Ledeč nad Sázavou, za pár let se znovu vrátil do Mladé Boleslavi a pak na 16 let trvale zaujímal místo samostatného vývojového inženýra ve Výzkumném ústavu ochrany materiálů v Praze.

To už dávno pracoval s digitálem a vytvářel výstavní soubory fotografií. Do rodné Sobotky samozřejmě zajížděl velice často a vytvořil zde mimo jiných i soubory fotografií *Sobotecký hřbitov* a *Sobotecké domy*. Z nich vytvořila knihovna tuto výstavu.

Jana Ouředníková, Ing. Miloslav Šulc.

Foto: Z. Krámek

KULTURNÍ TRADICE

O LIDECH S VENKOVSKOU DUŠÍ A O BRAMBORÁCH

To bylo téma besedy v Libošovicích. Jestli mě něco zaskočilo, tak to bylo přání Alenky Pospíšilové, zdali bych neobjevila nějakou zajímavost o bramborách ve vesecké kronice. K tomu později.

12. března v podvečer byla knihovna zaplněna do posledního místečka. O příjemnou atmosféru se starali hudebníci Petr Hájek – houslista a MUDr. Martin Machura – harmonikář. Poté se ujal slova promováný historik Karol Bílek s PhDr. Hanou Kábo-

vou, kteří představili vysokoškolského profesora československých dějin Františka Kutnara a jeho knihu *Malé dějiny brambor*. O spolupráci na druhém rozšířeném vydání je požádali Aleš a Petr Kutnarovi, kteří chtěli novým vydáním připomenout sté výročí narození svého tatínka. Život a dílo Františka Kutnara velice podrobně a pečlivě zpracovala PhDr. Hana Kábová ve zmiňované knize *Malé dějiny brambor*. František Kutnar se narodil

7. října 1903 v Mlázovicích v rodině sedláka, vystudoval gymnázium v Jičíně, Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze a získal titul doktor filozofie. Převážnou část života prožil v Praze, kde přednášel na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy mimo jiné i dějiny zemědělství. Napsal a publikoval mnoho prací týkajících se prostého venkovského lidu a venkova. *Malé dějiny brambor* věnoval své mamince.

Drahá maminko,

právě vyšla má práce o bramborách, a poněvadž jste se jim celý život věnovala, připsal jsem tuto drobnou knížku o dějinách brambor Vám jako poděkování za vše, co jste pro nás udělala.

Zdravím Vás pěkně, František

V Praze 24. dubna 1963

František Kutnar zemřel 11. září 1983 v rodném domě v Mlázovicích. S láskou na něho vzpomenu syn Petr Kutnar v úryvcích, které tatínek napsal o životě v hospodářství a v krajině v okolí Mlázovic.

Teď nastala ta chvíle, kdy jsem pochopila, proč k dnešní besedě o Františku Kutnarovi patří právě brambory. Pro mnohé z nás zcela obyčejné a samozřejmé. Přesto, co o nich víme? Na stole krále Karla IV. (14. 5. 1316 – 29. 11. 1378) bychom marně brambory hledali. Je to proto, že v té době lidé brambory neznali. Na královských stolech bylo hlavně maso, jako přílohy různé placky, kaše sladké i slané. Brambory do Evropy přivezl Kryštof Kolumbus. V roce 1492 se vydal na cestu do Indie, aby na španělský dvůr dovezl vzácné koření, a protože vyplul na západ, musel narazit na Ameriku. Tam se setkal se spoustou neznámých rostlin, které dovezl do Evropy. Kakao, vanilku, nové koření, kukuřici, slunečnici, dýně, rajčata, chilli papriku, batáty a s nimi také a také brambory. Domorodci konzumovali batáty, což jsou sladké oranžové brambory, pro nás dnes nezvyklé chuti. Klasické brambory původně sloužily jako okrasná květina, stejnou funkci měly i na dvoře španělského krále. Evropané zpočátku zkoušeli konzumovat nať, která jim nechutnala, nehledě na to, že nať i plody jsou jedovaté. Hlízy se k jídlu začínají servírovat až začátkem 17. století jako pochoutka bohatců. Co je na bramborách tak důležitého? Neobsahují cholesterol, mají minimálně tuku, dodávají nám sodík, draslík, bílkoviny, sacharidy, hořčík, vápník a spoustu vitaminů A, D, B6, B12, C a železo. Pro tak velký obsah důležitých látek významně přispěly k výživě lidí i k zlepšení jejich zdravotního stavu. Sloužily jako ochrana proti kur-

dějím a byly významnou potravinou v době hladomoru. Nejprve je začali ve velkém pěstovat na panských velkostatkách a mniši v klášterních zahradách. Pak jim na chuť přišly i chudší vrstvy, i když je zpočátku využívaly jen jako krmivo pro prasata a dobytek. Teprve války přinesly plošné rozšíření konzumace brambor. Do Čech přišly brambory hlavně s pruskými vojáky v tzv. bramborové válce v letech 1778-1779. Vojáci pojídali pro mnohé neznámý pokrm. Další velké rozšíření pěstování a konzumace brambor nastalo v době napoleonských válek. V 1. světové válce se přidávaly rozstrouhané vařené brambory do těsta. Chleba byl černější, ale dobrý, může se říct výborný, jak nám zaznamenal pan Taneček.

Ve vesecké kronice jsem nejstarší záznam o pěstování brambor našla k roku 1842. V tom roce bylo veliké sucho, voda se musela vozit do vsí z Obce od pramene. Nepršelo od jarního setí, až na podzim. Brambor bylo velmi málo, hrachu a čočky stěží výsevek, zelí žádné, otavy na lukách všechny uschly. 1874 opět veliké sucho, jařin maličko, hrách a čočka žádná, len ani nezvešel, otavy velmi málo, moc mladého dobytka se muselo vyprodat velice lacino. Ovoce bylo dostatek, též brambory se tuze dobře uvedly. Rok 1926: celkem řečeno, tento rok byl velice špatný na všechno. Řepa se neurodila, mokro ji zničilo. V naší obci byl průměr 30q po korci (0,28ha). Brambory se také neurodily. U Bernardů neměli žádné, v č. 16 měli korec brambor a sklídili 7košíků. Tohoto roku byla všechna hospodářství ve ztrátě, každý sedlák musel vložit do hospodaření 5-7 tisíc. Kdo je neměl, musel si je vypůjčit. Rok 1928: velmi mnoho brambor a celé úrody, nízké výkupní ceny. Rok 1929: v únoru až -35 stupňů C, brambory ve sklepích pomrzly. Na jaře chyběla sadba – krájení brambor k sázení. Rok 1930 – velice mokrá podzim, pole byla tak rozmočená, že se nedalo na ně vjeti. Špatně pochodil, kdo se omeškal se sklizní řepy a brambor – a takových bylo ještě dost. Rok 1932 – brambor bylo veliké množství, že jich tolik už dlouho nebylo

a možná, že jich ani hned zas tolik nebude. To je několik zápisů pana Tanečka ve vesecké kronice.

Ještě nám zaznamenal, co se vlastně dříve jedlo. Jedla se polévka vodovka nebo kyselo s bramborami, káva se neznala, cukr také téměř ne. Maso se kupovalo velmi málo. Hodně se konzumoval hrách a čočka, ze kterých se upravovaly výživné pokrmy. Vařily se všelijaké obilné kaše, slívové omáčky s vejražkovými knedlíky a brambory. Pak se do toho vložila M. D. Rettigová svou chválou na brambory a vydala spoustu kuchařských receptů na přípravu jídel z brambor, která jíme dodnes. Kdo by neznal knedlíky, šišky, kaše, brambory vařené, pečené, zapékané i grilované. Záviny, saláty, bramboráčky, sejkory a vrhcábník. Zapékané s vejci, sýrem, smetanou, masem, zeleninou. Brambory jsou prvním příkrmem miminek, připravujeme je slané, sladké, dokonce se z nich peče i vánoční cukroví. To jsem ještě nezapomněla, že se výborně suší a bramborová moučka slouží k zahušťování pokrmů. Dá se z nich vypálit líh.

Pěstování brambor stálo mnoho fyzických sil, půda se musela propracovat do hloubky a dobře vyhnojit. Brambory zasázet, oborat, odplevelit, vyorat, sebrat, uložit do sklepa. Zpočátku téměř žádné stroje mimo pluhu nebyly. Dobrým pomocníkem se stal kůň, kdo ho neměl, musel se spolehnout na motyku a vlastní sílu. Výsledek byl velmi závislý na počasí. Nejen počasí, ale i různé choroby a škůdci ohrožovali úrodu brambor. Nejhorší škůdce je mandelinka bramborová – americký brouk, jak nám zdůrazňovala komunistická propaganda. Starší generace si jistě dobře pamatuje, jak se chodila povinně sbírat mandelinka. Zejména žáci ze škol, ale i všichni ostatní. Ani dnes není zcela zlikvidovaná, i když se používají postřiky. Mandelinku nám nepřinesli američtí imperialisté v padesátých letech, ale byla známým škůdcem porostů už v sedmdesátých letech 19. století, tenkrát se jí říkalo koloradský brouk nebo bramborníček. Objevila se ojedinele v r. 1877 a byla brzo zlikvidována. Česká Zemědělská rada v r. 1878 upozorňovala na její výskyt v Německu

a také rakouské ministerstvo zahraničí žádalo vládu Spojených států amerických o sdělení účinných prostředků k jejímu ničení. Nejsilnější vlna mandelinky byla zavlečena ke konci 1. světové války ze Severní Ameriky do Francie, kde se rozšířila. Po 2. světové válce nebezpečně pronikala do střední Evropy, Polska a Ruska.

To je jenom jedna zajímavost z knihy *Malé dějiny brambor*. Stojí za to zařadit si ji do knihovny nebo alespoň přečíst. Můžete si ji vypůjčit v knihovně v Libošovicích, určitě Vás překvapí, co všechno se dozvíte o obyčejných bramborách.

Na závěr nezbyvá než poděkovat za velmi příjemné prostředí, výborné

kyselo s bramborami, chleba se škvarky a sádlem a další dobroty, které jsme mohli na besedě ochutnat. Těšíme se na shledání v knihovně u Alenky a Evy zase příště, bude to 2. dubna navečer. O archeologii bude vyprávět Martin Kuna.

Marie Šimůnková, vesecká kronikářka

JEDE, JEDE MAŠINKA, KOUŘÍ SE JÍ Z KOMÍNKA...

Zahájení nové návštěvní sezony na zámku Humprecht je dobrou příležitostí k rozhovoru s autorem výstavy, která už druhým rokem láká k prohlédnutí malé i velké příznivce vláček a železniční dopravy. Ke 110. výročí zavedení železnice do našeho kraje ji s velkou láskou a péčí připravil **Kamil Brož**. Do funkce přednosty stanice s pověstnou červenou čepicí se vypracoval doslova od píky. Dnes se s ním jako s výpravčím můžeme potkat hned na několika nádražích, například v Roztokách u Jilemnice, v Rovensku pod Troškami, v Hrubé Skále, v Lomnici nad Popelkou nebo v Butovsi.

V následujícím rozhovoru si Vám, milí čtenáři *Zpravodaje Šrámkovy Sobotky*, dovoluji všestranně nadaného malíře, zpěváka, fotografa, sběratele, zakladatele *Okrašlovacího spolku železničního v Lomnici nad Popelkou*, historika železniční dopravy a hlavně **nádražáka tělem i duší** trochu představit.

Osobně jsme se, Kamile, seznámili v historickém vlaku v roce 2005, kde jsi dobově oblečen kontroloval jízdenky cestujících. V následujícím roce, když jsme u příležitosti 100. výročí projetí vlaku naší Húrou připravovali 1. sjezd rodáků a přátel Malechovic, nás potěšila obsahově zajímavá publikace s historickými fotografiemi „Místní dráha Sudoměř-Skalsko – Stará Paka“, která z Tvé iniciativy v roce 2006 vyšla. Vzájemně radostná byla naše spolupráce v roce 2008. Tehdy přijel na závěr festivalu Jičín – město pohádky na upravenou malechovickou zastávku z Jičina parní vláček. Ve slušivé historické uniformě jsi jako pohádkový přednosta

stanice vítal čertovsky naladěné pasažéry a dokonce jsi nám tuto známou filmovou písničku s chutí zazpíval. S obdivem jsem v loňském roce sledovala Tvoji promyšlenou, pečlivě připravenou a náročnou instalaci krásné a rozsáhlé výstavy na zámku Humprechtu.

AP: Kdy Tě napadlo stát se nádražákem?

KB: O dráhu se zajímám odmalička, pamatuji si, že už na základce jsem měl jasno, že chci pracovat na železnici. Po absolvování železničního učiliště v Liberci jsem v roce 1992 začínal v Turnově jako operátor, od roku 1995 do roku 2012 jsem pracoval převážně jako výhybkář, z toho dvanáct let v Lomnici nad Popelkou, kde také bydlím. Kdyby to šlo, tak jsem v té Lomnici klidně zůstal až do důchodu. Když se pak ale post výhybkáře v Lomnici nad Popelkou v roce 2007 omezoval, přešel jsem do Staré Paky. V září roku 2012, když bylo aktivováno nové zabezpečovací zařízení, jsem nastoupil do kurzu na výpravčího.

AP: Co Tě vlastně ke sbírání přivedlo?

KB: Když jsem v roce 1992 na dráhu nastoupil, bylo mně líto věcí, které se vyhazovaly a dodnes vyhazují. Proto jsem je začal sbírat. Mám toho hodně doma a už mně to přetéká do skladiště na nádraží, které mám v Lomnici nad Popelkou pronajaté.

AP: Co návštěvníci Humprechtu na výstavě uvidí?

KB: První prostora příchozího přenesu pomocí dokumentů a pohledů podle celé tratě do časů před více než 110

lety, když se dráha mezi Skalskem a Starou Pakou teprve stavěla. Po třech stěnách místnosti je rozvinutý v měřítku znázorněný podélný profil jubilující, přes 73 km dlouhé železnice, doplněný fotografiemi a výkresy z pozdějších let. Prostor uzavírá ukázka kolejnice z roku 1904 a prapor v barvách města Sobotky rámuje obrázky z příjezdu prvního vlaku – splněný to sen zakladatele místní dráhy Jindřicha Gustava Maštálky.

V dalším sálku se návštěvníci ukázkami jízdních řádů, zařízení z výdejny jízdenek a dopravní kanceláře, pomocí dokumentů, předpisů a pomůcek nejen pro výpravčího přenesou na opravdové nádraží. Nechybí ani skutečné rameno z mechanického návěstidla a páka s kladkou, kterou se ovládalo. Funkční je osvětlení a nástěnný zvonek k telefonu s induktorem (s kličkou).

V poslední místnosti si přijdou na své hlavně děti, na kolejovém ovále si mohou zajezdit s modelem vlaku ve velikosti „0“ (měřítko 1:45), výrobkem pražské firmy ETS. Stěny pokrývají obrázky nejen Jiřího Boudy, který mnohokrát zpodobnil nejenom místní trať. Fotografie Lubomíra Moravce zachycují svět lokomotiv ve snovém hávu a kresby Kamila Brože, jenž stále pošilháva po minulém století...

AP: *Který exponát bylo nejtěžší do sbírky získat a na Humprecht pro jeho rozměry dostat?*

KB: To bezmála dvoumetrové rameno z mechanického návěstidla mi dalo zabrat, mám k němu i osmimetrový stožár, ten jsem nechal ve skladišti...

AP: *Máš v merku, jak se říká, i jinou zajímavost, sběratelskou lahůdku, kterou bys ještě rád svoji úžasnou sbírku obohatil?*

KB: Tak samozřejmě mít svoji lokomotivu a nějaké nádražičko, jako je muzeum v Sudoměři u Mladé Boleslavi, abych měl kam ta návěstidla postavit.

AP: *Nabízí se nerudovská otázka, kam s nimi, se všemi vzácnými poklady, které se Ti na výstavu podařilo shromáždit, po jejím ukončení?*

KB: Rád bych získal nějaký autentický železniční objekt, kde by se to „harampádí“ mohlo trvale vystavovat.

AP: *K oblíbeným výletům patří prázdninové jízdy historickým vláčkem. Budou i letos jezdit OKOLO HUMPRECHTA?*

KB: Tyto již tradiční jízdy pořádá Mladoboleslavský železniční spolek (www.mbzs.net – tam se dozvíte více). Náš „Okrašlovací spolek železniční Lomnice nad Popelkou“ připravuje na 15. května jízdu parního vlaku mezi Mladou Boleslaví a Starou Pakou.

V době školních výletů se stává zámeck Humprecht vědeckým cílem mnoha školních tříd. Nejen pro dětské návštěvníky připravil Kamil Brož zajímavý kvíz znalostí. O zodpovězení třech otázek se můžete, vážení a milí čtenáři, pokusit i Vy. Pokud si nevíte rady, doporučujeme Vám výstavu navštívit a odpověď hledat přímo tam. Návštěvu Vám vřele doporučujeme i v případě, že nejste soutěžní typ.

1. Dobové fotografie a perokresba Jiřího Boudy pod modrobílým sobotickým praporem znázorňují slavnostní příjezd prvního vlaku se dvěma lokomotivami dne..... - který zahájil provoz ze Skalska a Mladé Boleslavi do Sobotky.
2. Na fotografii v kronice sobotecké stanice pózuje v roce 1976 celkem ... místních železničářů, dnes je stanice bez stálých zaměstnanců.
3. Vlak na své pouti po naší trati vystoupá z nejnižšího místa – mostu přes Jizeru v Mladé Boleslavi – až do nadmořské výšky 530 m na Ploužnici u Lomnice nad Popelkou. Traťové značky „skloníky“ ukazují červenou číslicí sklon v promilích, jaké je maximum této tratě?

K prohlídce zámecké expozice, výstavy o železnici i na všechny připravené kulturní pořady Vás srdečně zve a na setkání s Vámi se těší letošní jubilant Humprecht,

kastelánka Dagmar Faměrová

www.humprecht.cz

i Alena Pospíšilová

ŠRÁMKOSOBOTECKÉ VZPOMÍNÁNÍ „STAŘIČKÉHO PEDAGOGA“ ALEŠE FETTERSE

Dokončení z minulého čísla

A poslední večer bývala na Poště volba princezničky a pasáčka. Ale pozor! To nebyla nějaká volba „královny krásy“. Zvolena bývala některá ze zasloužilých organizátorek (hlavní organizátorka Exodu, „starostenka“ paní Drahomíra Bílková-Kyzivátová, Šárka Štembergová apod.); volba ovčáčka v bohatýrských časech byla jednoznačná, kandidovali jen dva: dr. Karel Samšíňák a prof. Václav Kamelský. Předvolební klání bylo vždy velmi tvrdé. Kandidáti se předháněli „ve slovech i činech“. Hlasy se sic nekupovaly, ale volební výsledek se tuším někdy poněkud „upravil“. A na závěr připravila hodná paní Věra Macounová kvalitní, ostrý „volební guláš“. Ten „vše smířil“ a těšili jsme se na rok příští...

Ale začala doléhat „normalizace“. (Pozor! Normalizovaný neznamena normální.) V roce 1970 realizoval Karol Bílek nápad pořádat „Běh ZŠS k Semtinské lípě a zpět“. Startovalo se výstřelem šampaňským, takže mnozí se snažili napít dřívě, než vyběhli. Běželo se ovšem jen kousek po polní cestě a zpátky k lípě. Tam byl oceněn každý, protože Karol vymýšlel kategorie tak, aby každá „seděla“ jen na toho jednoho účastníka, případně na skupinku (matka s kočárkem, dvojčata dvojbuněčná apod.) Tato „tradice“ se uskutečnila jen dvakrát, protože podruhé se zúčastnil jako jedna kategorie „uprchlík ze Sibíře v kožichu“, kdosi to „práskl“, skončil denní Zpravodaj Šrámkovy Sobotky a málem na to zašla celá Šrámkova Sobotka. To se totiž psal rok 1971 a „normalizace“ byla už v plném

proudu. Ovšem téměř obecně sdílený odpor k režimu, nebo alespoň výhrady k němu, to tehdy sjednocovalo. Zhoršená politická situace (a s tím související i osudy některých jednotlivců) spolu s odchodem pana Jiřího Macouna z Pošty a zrušení Humprechtovy hodovní síně způsobily, že tato posezení skončila.

V té době zemřeli rodiče RNDr. Karla Samšíňáka. Musel vyklidit jejich byt, ale protože neodmyslitelně patřil k Sobotce, získal možnost užívat Šolcův statek, který „před socialismem“ patřival jeho předkům. Na začátku října 1971 nás několik přátel přijelo do Sobotky a pomáhali jsme mu se stěhováním. A tak jsme pak od roku 1972 postupně stále častěji využívali jeho pohostinství a byli tam jako doma. „My, co spolu mluví-

me“, blízcí přátelé Samšiňákovi, jsme se do jisté míry „uzavřeli“ na Šolcově statku jako více méně „soukromá společnost“. Ne že bychom jakkoliv podceňovali úsilí oficiálního vedení Šrámkových Sobotek, spíše jsme je tím trochu chránili. Když jsem dostal výpověď ze školství („k ježíšku“ roku 1984), jezdil jsem do Sobotky dál. Marii Sekerové mou přítomnost vytkl kdosi z krajských funkcionářů. Mohla po pravdě prohlásit, že nejsem účastníkem Exodu, ale hostem dr. Samšiňáka. Tím jsem byl po více než deset let. Jistá naše izolovanost zůstala, byť v pozměněném personálním složení, bohužel pak i v „pozměněné době“.

Ke 40. Šrámkově Sobotce (1996) byl vydán almanach vzpomínek a úvah „Zázrak nového společenství“. Titul byl vybrán z dopisu prof. Felixe Vodičky: „Vaše zanícení pro Šrámk a Sobotku vyvolalo v život zázrak nového společenství lidí oddaných kultuře. Jsem rád, že jsem se na něm mohl alespoň troškou také podílet.“ (vydalo Městské kulturní středisko a Archiv Fráni Šrámk, Sobotka 1996) O deset let později se ozvali přátelé Karla Samšiňáka a Šolcova statku vydáním Zpěvníku, do něž zařadili „30 nejmilejších písní Spolku Zdělců při Šolcově statku v Sobotce“. Dlužno vysvětlit, že pojem „zdělců“ vznikl, když Zdeněk Mlčoch ztvárnil na stůl „u Šolců“ cedulku „Rezervováno pro zdedělance“. Tradice stolu trvala v té době už asi dvě desetiletí. K 50. Šrámkově Sobotce připravili „zdedělanci“ Almanach

vzpomínek a vyznání, do jehož úvodu zařadili text prof. Václava Hejna z roku 1966 „Šolcův statek“ a za něj rozhovor s hospodářem Karlem Samšiňákem. Nedocenitelnou výtvarnou hodnotu zajistily reprodukce prací Zdeňka Mlčocha. O něm napsal samostatnou publikaci Jiří Demel (vydal Klub přátel města Sobotky 2002).

Po Almanachu byly v dalších letech vydány čtyři publikace, první z nich medailon Karla Samšiňáka (2007). To byl ještě s námi, publikace mu udělala radost, i když ji způsobem sobě vlastním nedával najevo. O další Sobotce již mezi námi nebyl, na začátku srpna 2008 zemřel a 8. srpna jsme se s ním přijeli rozloučit. Hrob rodiny Samšiňákových na soboteckém hřbitově teď navštěvujeme stejně jako hroby Šrámkův a Šolcův. Další byly medailon Jaroslava Šimůnka (2008) a Jiřího Demla (2009). Do posledního s titulkem „A ti další...“ byli zařazeni Aninka Kafková, Vladimír Komárek, František Malý, Zdeněk Mlčoch a Sergej Roule (2010). Tyto publikace jsou součástí historie Šrámkových Sobotek. Tuším, že jsem do všech přispěl, svazeček o Karlu Samšiňákovi jsem napsal celý. O vydání všech svazků se zasloužily matka s dcerou Daniela a Gabriela Haasovy. Je smutný fakt, že právě těmto dvěma dámám vyjádřil jako prvním svou nevoli nový hospodář na Šolcově statku sdělením, že si nepřeje, aby statek navštěvovaly. Bez nich by knížka o jeho otci nebyla vyšla.

Vztahy mezi lidmi je bohužel snazší „rozklížit“ než stmelit. Někdejší relativně sounosný kolektiv účastníků festivalu je už také minulostí. Způsobilo to do jisté míry i dvacetiletí „normalizace“. Za těch dvacet let jsme zestárlí, mladí, kteří přicházeli, zpívali zcela jiné písničky (pokud vůbec něco zpívali) a věkový rozestup se pochopitelně prohluboval i v průběhu dalšího čtvrtstoletí. Změnilo se mnohé, způsob života i jeho vnímání. Měnila se postupně i náplň festivalových týdnů. Více vynikly rozdíly individuální i další, např. má-li tu ještě místo Šrámkova poezie nebo klasická hudba v kostele, což nás starší do Sobotky vábilo. Na Šrámkových Sobotkách je dnes vedle sebe bohužel několik skupin značně nesourodých.

Za ta dlouhá desetiletí se v Sobotce vystřídaly stovky účastníků, spíše pár tisíc. Mnozí tu byli jen jednou, dvakrát, mnozí sem jezdili řádku let, někteří sem jezdíme už podstatnou část života. Seznámili jsme se a spřátelili i s mnoha soboteckými občany, kteří pomáhali a pomáhají při organizování jednotlivých akcí, zúčastňují se jich, bývají „u toho“. To, že jsem mohl být na tolika „Sobotkách“, že jsem tu poznal desítky významných i prostých lidí, spřátelil se s mnohými na celý život, to pro mne je nesmírným obohacením. Mnozí žijí bohužel již jen ve vzpomínkách, ale v těch jsou tu se mnou a s námi. Bez Sobotky by byl můj život o mnohé chudší. A asi nejen můj; což potvrzují i mnozí další.

Aleš Fetters

700. VÝROČÍ NAROZENÍ KRÁLE KARLA IV.

Málokdo ovlivnil osud české země a střední Evropy tak rozhodujícím způsobem jako Karel IV., král německý a český, císař římský. Země se pod jeho vládou stala politickým centrem, sídlem vzdělanosti i vzorem prosperity. Cesta k tomu ovšem pro něho osobně nebyla nijak snadná.

Karel IV. se narodil v Praze 14. května 1316 jako nejstarší syn Elišky Přemyslovny a Jana Lucemburského.

Pokřtěn byl pro Přemyslovce běžným jménem Václav, ale později přijal jméno po svém kmotrovi, francouzském králi Karlu IV. Sličném. V době jeho narození vládly v zemi značně nestabilní poměry, kvůli kterým musel být novorozený následník ukryt na Křivoklátě a později na poměrně vzdáleném hradu Loket. Brzy na to byla jeho matka z vůle svého manžela od syna odloučena. Nepokoje proti králi neustávaly,

a protože se Jan obával, aby jeho malý syn nebyl šlechtou dosazen na trůn místo něho, věznil Václava i na Křivoklátě. Jako sedmiletého jej vyslal na vychování k francouzskému dvoru, kde byl biřmován a také sezdán se stejnou mladou královnou sestřenicí Blankou z Valois. Už pod jménem Karel studoval na francouzské univerzitě svobodná umění a učil se umění vládnout. Kromě toho, že uměl číst a psát, což nebylo ani u panovníků té doby zcela běžné, ovládal i několik jazyků. Jako patnáctiletého vyslal otec Karla i s manželkou jako místodržícího spravovat jeho seвероitalské državy.

V roce 1333 prosadila česká šlechta u Jana Lucemburského svůj požadavek, aby se Karel ujal vlády v zemi, i když se Jan obával synova rostoucího vlivu. Karel byl na panování dobře připraven vzděláním i italskou zkušeností, ale skutečností byl zcela zaskočen: království bylo zcela zadluženo, země trpěla ustavičnou nepřítomností vládce, Pražský hrad byl neobyvatelný a Karel sám zůstal zcela bez prostředků. Až když mu otec udělil titul markraběte moravského, obec Staré Město pražské poskytla půjčku a šlechtická obec povolila berni, mohl začít splácet otcovy dluhy, ze zástavy vykoupit některé královské hrady – včetně Křivoklátu – a získat některá

strategicky důležitá města, jako třeba Kouřim ležící východně od Prahy na obchodní trase.

V roce 1346 byl korunován za německého krále a jeho otec vzápětí padl v bitvě u Kresčaku. O rok později tedy mohl být arcibiskupem Arnoštem z Pardubic korunován na českého krále. Jeho hlavu zdobila nová svatováclavská koruna, kterou nechal pro tento účel zhotovit. Protože měl Karel ambice stát se císařem římským, věnoval značnou pozornost Praze, která se měla stát skutečnou moderní metropolí té doby. Založil Nové Město pražské a pražské vysoké učení jako první univerzitu ve střední Evropě, obnovil Královský palác na Pražském hradě, nechal postavit kamenný most přes Vltavu. Mimo Prahu pak 10. června 1348 založil hrad Karlštejn s kaplí sv. Kříže pro ukládání ostatků svatých a korunovačních klenotů. Souběžně s tím se úspěšně staral o vlastní „PR“, neboť podporoval vznik kronik, které vyzdvihovaly jeho panovnické úspěchy, napsal svůj vlastní životopis *Carolina Viva* (edice dostupná i v knihovně F. Šrámka).

Po složitém vyjednávání dosáhl Karel v roce 1355 v Římě ve Svatopetrské bazilice císařské korunovace a mohl začít realizovat své dlouholeté plány. V roce 1356 mu říšský sněm schválil jím vypracovaný nový ústavní zákon, poz-

ději známý jako Zlatá bula Karla IV., který podrobně definoval zásady volby římského krále s výsadami pro každého příštího českého krále, potvrzoval svobodnou volbu českého krále českým sněmem v případě vymření panovnického rodu a všeobecně stavěl české království na privilegované místo v rámci říše. Když 29. listopadu 1378 zemřel, byl vystrojen honosný pohřeb. Při něm byl označen za „otce vlasti“ a tak je m říkáno dodnes. Jeho ostatky byly uloženy do královské hrobky v chrámu sv. Víta na Pražském hradě.

700. výročí narození tohoto významného panovníka si v Sobotce připomeneme divadelním představením „O životě a době Karla IV.“ v pátek 13. 5. od 10:45 v městském divadle a v knihovně F. Šrámka bude celý červen probíhat výstava „Karel IV. – Život otce vlasti“ výstava bude určena především dětem. Shrnuje nejdůležitější okamžiky v životě císaře Karla IV. a jeho rodiny. Samozřejmě součástí je i kulturní dědictví Karlovy éry – řada hradů, církevních i městských staveb a zejména soubor korunovačních klenotů, nejvýznamnější kulturní movitá památka České republiky. Výstava bude zapůjčena z Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského.

Pavčina Havlová

UŽ JE TO STO

Tak už ses, dědečku, dočkal. Posledních pár let jsme Tvé narozeniny slavili, jako by měly být poslední – a Ty jsi to i tak prohlašoval, ale teď mám chuť říci: „Už se těším, že spolu oslavíme 110!“

Tak tedy je Ti pouhých sto let a není to na Tobě vůbec vidět. Na Tvé oslavě s námi byl štramák v kvádru, který přišel po svých a hýřil úsměvy. Kdo ho nezná, hádal by mu tak nanejvýš 80 let. Svěží, vtipný, tak, jak jsem ho znala od dětství.

Děda Hájek byl můj oblíbený dědeček, který vždycky dohlédl na to, aby nám se sestrou prošel doma každý průšvih. Šmudlal na umyvadle špinavé

punčocháče, aby mamka nevěděla, že jsme se prošly ve strouze před domem hlubší než holínky, které jsme tam taky utopily. Sháněl mě u kamarádek, abych nepřišla pozdě a nedostala vynadáno.

Před spaním nám vyprávěl veselé historky z dětství o dědkovi Pokorném, Habánovi a dalších postavkách Dolního Bousova, kde prožil své dětství. Babička o něm vždycky říkala, že kluci Hájkovi byli rošťáci. Chudá rodina, co žila kousek od náměstí, s malým políčkem, truhlářskou dílnou v kuchyni a sedmi dětmi jako stupínky. Kluci se předháněli v lotrovinách a dědovo vyprávění mi připomínalo knížku Karla Poláčka „Bylo nás pět“. Kluci se každé jaro předháněli a sázeli, kdo první přijde

bos do školy. Často běžel děda jako první, stále to záblo, skoro pánilo, ale měl vypočítáno, kdy se škola otvírá a vyběhl až na poslední chvíli, aby nemusel čekat před školou. Bosky doběhl až do třídy za velkého uznání ostatních. Pro tento rok to vyhrál.

Nejraději jsem měla historku, jak šel prvně do učení. Táta mu v patnácti šel koupit jeho první oblek ke Kohnovi, který byl pověstný tím, že nenechal prvního zákazníka dne odejít s prázdnou. Brzy ráno vstávali, aby byli skutečně prvními zákazníky, čekali, až majitel otevře, a pak si děda vyzkoušel jeden z nejlevnějších obleků a pradědeček prohlašoval „Pěkný, ale za ty peníze... pojd, Mílo, raději půjdeme.“ Ale majitel okamžitě slevil pár korun, děda se vrátil před zrcadlo, opět si zálibně prohlížel vysněné šaty a pradědeček prohlásil: „No pěkný jsou, ale... my se podíváme ještě jinde...“ Opět následovala sleva, kterou pradědeček ocenil jako nedostatečnou – a nakonec odcházeli s oblekem o polovinu levnějším a s hořekujícím majitelem za zády. V obleku a s čistou košilí zabalenou v novinách pod paží pak sám pomalu kráčet ulicí od stanice Mladá Boleslav město směrem ke Staroměstskému náměstí. Asi se mu moc nechtělo, stoupal do kopce, co noha nohu mine, a když ho míjely dvě slečny, uštěpačně prohlásily: „Kam kráčíš, poutníče?“ Venkovský kluk si ještě nedokázal poradit se slečnami z velkého města, a tak raději přidal do kroku a pospíchal ke svému prvnímu malířskému mistrovi.

Později, když se vracel do rodného města, přijížděl elegantní mladý muž v klobouku a dobře padnoucím obleku, na to si děda vždycky potrpěl. Vracel se z Prahy z Ústřední školy bytového průmyslu, kde skládal mistrovské zkoušky. Ve dne se učil ve škole a po nocích maloval byty, aby se na škole udržel. Za první ušetřené peníze pak mamince koupil krávu. Symbol blahobytu, aby se nemusela tak dřít. Neměl lehký život, ale vždycky hýřil úsměvy. Kam přišel, všude ho bylo plno, a když kráčet ulicí směrem k domu, vždycky jsme věděli, že se blíží. Už od školy bylo slyšet známé povykávání na sousedy, děti před školou a vtipné poznámky na kolemjdoucí. Duší byl vždycky mladý, i když si ho pamatuji už jen v důchodovém věku. A stále mladý zůstal i teď, ve sto letech. To je pro mě tajemství dlouhověkosti. Být stále veselý myslí.

Všechno nejlepší, dědečku!

Lada Blažejová

Pan Miloslav Hájek se narodil v pondělí 13. března 1916 v Dolním Bousově matce Anně rozené Kollátorové a otci Antonínu Hájkovi jako páté z celkem sedmi dětí, měl tři sestry a tři bratry. Vyučil se malířem pokojů a pak vystudoval dnešní Střední umělecko-průmyslovou školu v Praze na Žižkově. Zařídil si vlastní živnost a udržel ji do roku 1952. Když už nemohl živnost vykonávat, věnoval se řemeslu v podniku komunálních služeb v Mnichově Hra-

dišti, kde mohl i předávat své zkušenosti učedníkům. Na začátku šedesátých let nastoupil jako civilní zaměstnanec k vojenskému útvaru 9124 v Dolním Bousově, kde pracoval většinu života. Před důchodem byl krátce zaměstnán v mladoboleslavské automobilce. V roce 1943 se oženil s Květou Bažantovou z Dolního Bousova, přestěhovali se do Sobotky a měli spolu dvě děti Miroslava a Ivanku.

Otec oslavence byl truhlářem v Dolním Bousově čp. 177 u rybníka, ale občas se musel živit, jak jen to šlo – třeba jako příležitostný hrobník. Jeho rod pochází po otcovské linii ze vsi Jivina, která je dnes součástí Troskovic. Minimálně od počátku 19. století zde Hájkovi hospodařili na nevelkých statcích a jejich potomci tam žijí dodnes. V polovině 19. století část rodiny přesídlila do Dolního Bousova a i když měla menší hospodářství, začala se živit převážně řemesly, každému dítěti se snažili zabezpečit alespoň vyučení. Řemeslná výroba s sebou nese nezávislost na půdě, snazší stěhování, a tak dnes prakticky žádné potomky v Dolním Bousově nenajdeme. Maminka oslavence Anna se narodila v rodině řezníka v čp. 169, pocházela z rodu Kollátorových v Bousově již dlouho usazeného. Ti drželi prakticky celé 19. a část 20. století hostinec v Horním Bousově, většina potomků se ženila a vdávala v místě, a tak ještě dnes najdeme v Dolním i Horním Bousově mnoho rodin, které jsou s Kollátorovými do přízně.

VLASTENECKO DOBROČINNÁ OBEC BARÁČNÍKŮ PRO SOBOTKU A OKOLÍ

Setkávání na rychtě

S novým rokem baráčníci ze Sobotky nadále pokračují v pravidelných posezeních na baráčnické rychtě. Ta se konají většinou ve středu od 14 hodin a jsou navštěvována jak občany města, ták hlavně obyvateli DPS. Námět odpoledne se vždy týká situace a událostí v době konání. Hned začátkem roku bylo naše setkání posmutnělé, neb

z našeho středu nás opustili tři členové. Život už je takový – nový začíná a některý končí. Tak jsme zavzpomínali a rodinám pozůstalých vyjádřili upřímnou soustrast.

Na 16. února jsme si mezi nás pozvali souseda prom. historika Karola Bílka, který nám vyprávěl o historii našeho města. Beseda měla název „Sobotka před 100 lety“. Zúčastnilo se 52 ná-

vštěvníků a všichni s velkým zájmem naslouchali poutavému vyprávění. Soused Bílek na tuto akci přijel až z Prahy a moc mu děkujeme za ochotu a čas, který nám věnoval.

Po domluvě s tetičkami jsme uskutečnili úklid hrobu Jindřicha Gustava Maštálky na místním hřbitově. Tomuto vzácnému občanovi byl věnován krásný článek v březnovém čísle Župního časopisu.

pisu od tetičky Hořákové. Úklid provedly tetička Rulcová se synem Standou, tetičky Pěničková a Pažoutová.

Ve spolupráci s Městským kulturním střediskem se konala 2. března další beseda „Fotbal, to je hra“. Mezi nás přišli dva nám dobře známí sportovci. Jaroslav Suchánek – náš sobotecký rodák a dlouholetý sportovní redaktor, novinář a komentátor Československé televize. Druhým byl Ladislav Jirků – celoživotní fotbalista tělem i duší, který dostal ocenění Českého fotbalového svazu za dlouholetou činnost a práci pro sobotecký fotbal. Překvapením byl úvod besedy, kdy ředitelka Městského kulturního střediska Pavlína Havlová nastoupila mezi nás v dresu fotbalisty „Pídi“

za doprovodu písně „Zelená je tráva“ a provedlá zahajovací výkop. Všichni opět sledovali vzpomínkové vyprávění o zážitcích ze soboteckého fotbalu a o všem, co se událo na hřištích nejen místních, ale i ve světě. Také si mohli prohlédnout ocenění, které přinesl ukázat Láďa Jirků. Ať už to byl krásný skleněný fotbalový míč nebo pamětní medaile, soška fotbalisty z partnerského města Wadernu v Německu a vyznamenání za 40 odběrů krve. Spokojenost vyjádřili i hosté, rozhodně se jim u nás líbilo a rádi mezi nás opět přijdou. Děkujeme jim za to, že nám věnovali svůj čas, hlavně Jaroslavu Suchánkovi, který přijel až z Prahy a ještě je pracovně dost vytížený.

Ve středu 23. března před Velikonocemi zavítaly dvě tetičky, Pažoutová a Hořáková, do základní školy, aby vzpomínaly a dětem připomněly velikonoční zvyky a tradice, které provázejí svátky jara a pomalu se z našich domácností vytrácejí. Dětem ukázaly řehtačku – ta patří k Zelenému čtvrtku, a pletení pomlázky z vrbových proutků na pondělní mrskanou. Donesly i ošatku různě zdobených vajíček. Tetičky se oblékly do staročeských krojů a krátce dětem pověděly, z čeho se takový kroj skládá a kdy se do něho oblékají.

O dalších námětech a náplních posezení vás budeme včas informovat.

*Květa Hořáková, vzdělavatelka
a Květa Pažoutová, panímaminka*

RESTAUROVÁNÍ BARÁČNICKÉHO PRAPORU

Záchrana významného díla, k němuž má Obec baráčnická právo hospodaření

Obec má ve svém majetku prapor, kroje a další atributy, které jsou nejčastěji prezentovány při významných událostech baráčnické obce. Prapor je velmi cenným dokladem tvorby známého českého malíře Václava Špály a zároveň svědectvím jeho blízkého vztahu ke kraji a lidem Českého ráje. Poprvé byl slavnostně rozvinut 4. června 1933. Toho dne se v Sobotce pořádal župní sjezd československého baráčnictva V. župy pana Václava Budovce z Budova v Mladé Boleslavi a při této příležitosti se konala slavnost rozvinutí praporu baráčnické obce Sobotka. V současné době, s ohledem k jeho stáří a přes restaurování, je prapor ve špatném stavu. Nemohli jsme ho ani zapůjčit na výroční volební zasedání V. župy Václava Budovce z Budova v Mladé Boleslavi v roce 2014. A při našem výročním volebním zasedání 14. listopadu 2015 jsme prapor pouze vystavili, aby neutrpěl další poškození.

Restaurování praporu by mělo zajistit zachování této výjimečné kulturní a historické památky pro další generace. Restaurován byl v roce 1998 na Střední umělecké škole textilních řemesel v Praze, U půjčovny 9, a zároveň byly

zrestaurovány stuhy, které patří k praporu. Na restaurátorské práci se podíleli odborný chemik Ing. Karel Pirník a restaurátorka textilu Ing. Romana Široká. Znalecký posudek vypracoval v roce 2002 PhDr. Karel Herčík z Mladé Boleslavi. Vyčíslil celkovou hodnotu spolkového praporu na 95 000 korun, z toho samotný prapor má hodnotu 75 000 korun, stuhy 7 000 korun a žerd s příslušenstvím 13 000 korun. Prapor má rozměr 150x110 cm, je vyroben z hedvábí a bavlny a zdobení je provede-

no malbou, jehlou a výšivkou nitěmi. Líc má barvu červenou a na ní je zlatem vyšíty nápis „Vlastenecko dobročinná sdružená obec baráčnická pro Sobotku a okolí“. Ve středu je zlatý baráček s kouřícím komínem. Kratší strany jsou zdobeny plamenci v barvě modré a zlaté, u žerdi bohatěji, a kolem je červeno-modrobílé lemování. Na rubové bílé straně je zlatým hůlkovým písmem napsán nápis „Sobotecký kraj Český ráj“, ve středu je zámek Humprecht, v popředí jsou zelené smrky a za nimi čas-

tečně zakryté vycházející slunce se šesti paprsky. Strana u žerdi je oproti lícové straně zdobena bohatěji. U žerdi modrými a červenými plamenci, odlišně oproti opačné straně. V pravém dolním rohu je signatura „V. Špála 33“. Stuhy jsou červená, bílá, modrá s trikolorou, černá smuteční a dvojice stuh červená a bílá. Na stuhách jsou nápisy obsahující datum 4/VI 1933, jména žen spojených s historií textilu a vlastenecká hesla. Žerď je dřevěná, okrouhlá, pravidelná, je sestavena ze dvou částí do sebe vložitelných a vrcholového nástavce s kovovou ozdobnou špicí, dlouhá je 330 cm.

Již delší dobu konšelstvo uvažovalo o nové opravě praporu. Podnět přišel na výročním zasedání baráčníků v Kosmonosích 7. prosince 2014, kde rychtář Bc. Václav Faix představil kopii jejich obecního praporu. Na zasedání byli zastupci soboteckých baráčníků, soused Mgr. Jiří Hořák a tetička Květoslava Hořáková. Soused Hořák od něho získal nějaké informace k výrobě kopie praporu. Začal se o tuto problematiku zajímat. V listopadu loňského roku se nově zvolené konšelstvo definitivně rozhodlo, že se

musí prapor opravit, než dojde k dalším poškozením. Tohoto nelehkého úkolu se ujal nový syndik Mgr. Jiří Hořák. Snažil se spojit s původní firmou, která se podílela na prvním restaurování. Na této adrese nebylo možné navázat kontakt. Proto hledal na internetu a po oslovení několika firem byla vybrána firma Velebný a FAM s.r.o., vlajky, vyšívání, heraldika se sídlem v Ústí nad Orlicí. A po telefonickém rozhovoru mu firma zaslala nabídku na restaurování praporu. Nabízela konzervaci vlajky, opravu žerdi v celkové hodnotě cca 90 000 korun. Tato varianta je určena k uložení do vitríny či do muzea. Po obdržení této nabídky si ještě ověřoval základní nabídku a firma mu nabídla ještě další variantu, a to strojově vyšívanou za cca 47 000 korun včetně DPH. Při tom firma nabídla slevu 5 400 Kč pod podmínkou, že u nich necháme opravit nebo zakonzervovat i originál. Tím se sníží základní cena na cca 41 000 Kč. Rozpočet na opravu praporu přesahuje finanční možnosti baráčnícké obce a podílet se na takové vysoké částce není v silách obce. Proto se obrátila na Městský úřad s žádostí o poskytnutí

dotace na restaurování této vzácné památky. Na únorovém zasedání konšelstva bylo jednohlasně odsouhlaseno, že se nechá udělat vyšívaná replika praporu a podle finančních možností se v co nejkratší době nechá originál zrestaurovat.

Zdroje: „Pamětní listina účastníků slavnosti rozvinutí praporu Baráčnícké obce v Sobotce a okolí dne 4. června 1933 spojené se župním sjezdem.“ Zapsal Josef Boudyš, rychtář.

„Restaurovátká zpráva k baráčníckému praporu z majetku Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků pro Sobotku a okolí,“ vypracovala Romana Široká v Praze, duben 1998.

„Restaurovátká zpráva ke třem stuhám baráčníckého praporu z majetku Vlastenecko-dobročinné obce baráčníků pro Sobotku a okolí,“ vypracovala Klára Krupičková, Meteorologická 22/94, Praha 4.

„Znalecký posudek 15.9. 2002“ Dr. Karel Herčík, Šmilovského 262/15, Mladá Boleslav

Zapsala Květoslava Hořáková,
vzdělavatelka,
spolupráce: Mgr. Jiří Hořák, syndik

SLAVNÉ VÝROČÍ NAŠEHO ČLENA

100 let souseda Miloslava Hájka, 13. 3. 1916 – 13. 3. 2016

Bylo to v době, kdy první světová válka byla v plném proudu, na českém trůně vládl předposlední český král František Josef I., v monarchii byl poprvé zaveden letní čas, železniční trať mezi Dolním Bousovem a Sobotkou byla již 11 let v provozu, Albert Einstein zveřejnil svou obecnou teorii relativity, bratřím Čapkovým vyšla společná knižní prvotina Zářivé hlubiny. A v Dolním Bousově se 13. března 1916 manželům Hájkovým narodil syn Miloslav.

Oslava tohoto vzácného výročí se neobešla bez účasti členů baráčnícké obce. Oslavenec je dlouholetý člen obce a těší se dobrému zdraví. Přejeme mu vše nejlepší v pohodě a zdraví v kruhu svých nejbližších.

Zapsala panímaminka Květa Pažoutová

JEZDECKÝ KLUB SOBOTKA

Sezona znovu začíná

Vždy na začátku kalendářního roku hodnotíme proběhlou sezonu. Mnoho úspěchů, včetně medailí z Mistrovství ČR, nám přivezli naši vozatajci, ale nezaháleli ani skokané. Náš tým se rozšířil o dalšího sportovního jezdce, tedy jezdkyňu v kategorii juniorů, která

na podzim za náš klub úspěšně vykonala zkoušky základního výcviku jezdců a může tak startovat v oficiálních závodech České jezdecké federace.

Jak se již stalo nepsaným pravidlem našeho klubu, sportovní sezonu zahajují vozatajové seriálem halových závodů. Ten začínal v Hradištku u Sad-

ské a měl ze strany našeho klubu několikánásobné zastoupení. Reprezentovali nás Milan a Michal Kořínkové – oba v kategorii dvouspřeží pony se svými haflingy, ing. Robert Olbrich s párem fríských koní v soutěži dvouspřeží a i v královské disciplíně čtyřspřeží jsme měli zastoupení díky Pavlu Hyble-

autor: Lucie Otavová – Pavel Hybler se čtyřsپřežím v Hradištku

rovi s klisnami kladrubského plemene. Seriál dále pokračoval ve Slatiňanech, v Brně a vyvrcholil na Jezdeckém festivalu v Lysé nad Labem.

Michal Kořínek také na Galavečeru spřežení konaném v Humpolci převzal ocenění za 3. místo v Poháru spřežení za rok 2015. Sice si oproti roku 2014 o jedno místo pohoršil, ale každé medailové místo se počítá. Další ocenění přišlo na Galavečeru v Nechanicích za reprezentaci Východočeské oblasti, do které Sobotka patří. Takže vzhůru do sedel a na kozlíky, sezona již zahajuje!

Alena Brixí

HYMNA SOBOTECKÝCH SKAUTŮ - JUNÁKŮ

Když přijdou teplé jarní dny a po nich horké dny léta a vycházíme na procházky a výlety do lesů, hned na okraji nám dech zastaví intenzivní, podmanivá, až omamná vůně pryskyřice a vyvolá zvláště u „starého mládí“ vzpomínky na voňavá a lepivá smrková polena, kladená a sestavovaná do tvaru táborových ohňů, které budou večer slavnostně zapáleny. S pryskyřicí na rukou kdysi dávno a pro mladé táborníky a tábornice ještě nedávno jsou skelety sestavované a v soboteckém Junáku byla „pagoda“ snad nejužívanější. Rodinné ohně, určené pro krásné letní večery s opékáním buřtů, žádný jiný než konzumační účel sice nemají, ale přesto jejich kouř a kruhové posazení a možná i zpěv něco z těch slavnostních „táboráků“ mají. Oficiální Táborový oheň je něco jako přísaha, ke které se sbíháme po zaznění svolávací píšťalky, jsou něco jako opakovaný duševní rituál, při kterém nejen hřejeme ruce a tváře a dýcháme společný dým z ohně, ale znovu a znovu přijímáme myšlenku pevného přátelství a pomoci bližním, pouto dobrých skutků a lásky k vlasti, oddanosti organizaci, která skupinu stmeluje a dává životní cíl ve společnosti a povinnost výchovy následovníků na cestě k ušlechtilému cíli.

Již zaplál oheň táborový, do šera lesa svalu hvězd.
A zněho vzejde život nový, jenž našim velkým cílem jest,
A zněho vzejde život nový, jenž našim velkým cílem jest.

Nám jiskra z ohně v srdce padne,
V něm vznítí velký lásky žár.
/: Překážky neleknem se žádné
a nenávnstí dáme zmar:./

Nás doba najde vždycky celé,
Nás nezkonejší nikdy sen.
/: Vždy na stráž je oko bdělé,
Buď připraven – buď připraven:./

Zpěv je součástí tohoto společného vnímání a nejdůležitější z písní je ta posvátná junácká hymna. Pro nás stmelující a povzbuzující byla a je středisková hymna, tedy Hymna soboteckého Junáka. Už jen málo lidí – skautek a skautů – ji zná, ale nesmí zůstat zapomenuta. S Ivanem Kafkou jsme v jičínském Státním okresním archivu našli ještě její text a notový záznam na cyklostylovaných stránkách, zpola už zpuchřelých, s notami místy už bohužel nečitelnými.

Hledal jsem dávného soboteckého junáka-hudebníka, který by se znalostí písně provedl rekonstrukci notové části. Řádka z nás „bývalých“ z ní ještě

kousky umí zazpívat, ale většinou nepřesně. Nakonec to provedl bývalý sobotecký „bratr Junák“ RNDr. Jaroslav Podobský, žijící v Hradci Králové. Hymna soboteckých Junáků je skladba s podmanivou hudbou a se stejně výborným textem. Píseň, při které se „sedí v pozoru“!

Oba autoři byli sobotečtí učitelé. Nevíme, ve kterém roce Hymna vznikla. Autorem lehce lyrické melodie byl hudebník, ředitel sobotecké školy, autor řady skladeb a tvůrce a dirigent nezapomenutelného školního orchestru, dobře známý Josef Fejfar. Snad není nutno jeho činy zde rozepisovat.

Autorem vyzrálého poetického textu byl sobotecký učitel Ladislav Luks, jehož životopisná data nejsou vždy stejně uváděna. Avšak četné vzpomínky pamětníků na jeho vyučování jsou velice kladně zapsány v srdcích jeho žijících žáků.

Narodil se dne 9. 10. 1902 v Dřevěnicích, působil na několika učitelských místech, mezi jinými učil na Ukrajině děti volyňských Čechů, sám tam pochytíl základy ruštiny, které pak využil při výuce tohoto jazyka po roce 1948 v Sobotce, kam nastoupil v roce 1934 (resp. 1930) a záznamy o jeho učitelování jsou do roku 1950 (podle publikace „100 let budovy sobotecké školy“ a osobních

sdělení). Po několika místech ubytování to nakonec byla Úžlabina 87. V důchodu se spřátelil s rodinou Hanušovou v Raisově ulici, fyzicky jim pomáhal na zahradě a kontroloval domácí úkoly jejich dětí. Často jsme jeho příchody k nim pozorovali a uctivě zdravili, neboť učitel

zasluhuje úctu i mimo školu. Učil i mou manželku. Zemřel 17. 3. 1975 v Jičíně a pochován je v dolním cípu soboteckého nového hřbitova.

Ale jeho možná nejdůležitější dílko je text Sobotecké junácké hymny, která takto stále žije. Zkusme se ji naučit

a zpívat si ji u našich rodinných ohňů a třeba i při těch buřtech, jen aby se nezapomněla a potěšila i příští generace, když už se nepodařilo skauting v Sobotce obnovit jako třeba v Jičíně, Dolním Bousově či Mladé Boleslavi.

Josef Jindra

ŠKOLNÍ STRÍPKY

OKRESNÍ PŘEDMĚTOVÉ SOUTĚŽE

Začátek druhého pololetí je již tradičně spojen s okresními koly předmětových soutěží.

Jako první proběhla 18. ledna v Jičíně na Základní škole 17. listopadu Dějepisná olympiáda, kde nás reprezentovali Vojtěch Kuchař, Lucie Richterová a Natálie Klímová – všichni z 8. A. Nejlepšího výsledku dosáhla Natálka – obsadila 10. místo, Vojta byl patnáctý a Lucka sedmnáctá. Na soutěž děti připravovala Mgr. Pavla Kozáková.

Matematická olympiáda se konala 19. ledna na ZŠ Poděbradova Jičín. Zde nás skvěle reprezentovali žáci 5. B – Aneta Kubánková (2. - 3. místo), Stanislav Patka (6. místo) a Tomáš Kuchař (11. místo). Na soutěž děti připravovala Mgr. Lucie Ulrychová.

Konverzační soutěž v anglickém jazyce se uskutečnila 5. února na Základní škole 17. listopadu. Naši školu reprezentoval Marek Ječný z 9. A a obsadil 7.

místo. Na soutěž Marka připravovala Mgr. Naďa Ortová.

Zeměpisné olympiády se naši žáci účastnili ve třech kategoriích. Lucie Bryxí z 6. A obsadila 2. místo a postoupila do kola krajského, Adriana Myšková z 7. A skončila na 12. místě a Vojtěch Kuchař z 8. A obsadil 9. místo. Na soutěž děti připravovala Mgr. Adéla Drábková.

Okresní kolo Pythagoriády proběhlo 21. března na ZŠ Železnická Jičín. Aneta Kubánková obsadila 5.- 6. místo a Petr Souček 9. – 13. místo. Oba žáky 5. B připravila Mgr. Lucie Ulrychová.

Chemická olympiáda se uskutečnila na začátku března. Zde nás reprezentovali žáci 9. A Jan Hlavatý – 2. místo a Petr Čerych – 4. místo. Honza postupuje do krajského kola. Oba žáky připravila Ing. Marcela Pipková.

V sobotu 26. března se v Kolíně konal šachový turnaj jednotlivců *O velikonočního beránka*. Turnaje se zúčastnily

děti ze šachového kroužku, který na naší škole již několik let velmi úspěšně vede pan Lubomír Martínek. V kategorii mladších žáků nás reprezentovali Matěj Matyáš, Marek Patka, Tadeáš Plíšek a Jáchym Polášek z prvního stupně. Starší žáky reprezentovali Michal Zedníček (7. A), Jan Jirků (9. A) a Jan Hlavatý (9. A), který obsadil 3. místo. V kategorii juniorů soutěžil Petr Čerych (9. A), který skončil na 2. místě.

Děkujeme všem za zodpovědnou přípravu na soutěže a gratulujeme k úspěchům.

Naďa Ortová

Na naší škole během února a ledna proběhlo a spousta dalších akcí, o kterých se můžete dozvědět více z našeho školního časopisu *Sobotecký školák*, jehož barevnou verzi naleznete na našich internetových stránkách. <http://www.zssobotka.cz/inpagelskolni-casopis>

KRAJSKÉ KOLO PŘEBORU ŠKOL V ŠACHU

Po úspěšném okresním kole jsme byli pozváni do Třebčovic pod Orebem, kde se 26. ledna 2016 konalo krajské kolo Přeboru škol v šachu. Tohoto turnaje se zúčastnilo v naší kategorii deset škol a na jejich reprezentantech bylo patrné, že se skutečně zajímají o šachy a nejezdí na turnaje jen proto, aby se „ulili“ z vyučování, jak mi řekla spousta dětí v okrese. Hrácí tempo bylo stanoveno na 2x20 minut, a to je pro mě hodně málo.

Průběh turnaje poznamenal hned jeho úvod, neboť v prvním kole jsme dostali nejsilnějšího možného soupeře – Gym-

názium B. Němcové Hradec Králové (tento tým nakonec vyhrál celý turnaj s náskokem 3,5 bodu), který nás porazil na všech šachovnicích. Snad i kvůli tomuto špatnému začátku jsme si trochu přestali věřit. Nakonec jsme však skončili na šestém místě, a to je pro nás úspěch, neboť proti nám stáli opravdu silní soupeři.

Chtěl bych za celý tým poděkovat našemu trenérovi panu Lubomíru Martínkovi, že nás dobře připravil na oba turnaje, že s námi má stále trpělivost a věnuje nám spoustu svého času. Děkujeme.

Sestavy družstev a body jednotlivých hráčů

1. Gymnázium Boženy Němcové Hradec Králové A
(F. Šolc 8,5; M. Blažek 9; Kr. Kratochvílová 7; V. Olšák 5)
2. ZŠ a MŠ Josefa Gočára Hradec Králové
(L. Ranný 6; F. Marek 6; T. Jindra 9; K. Kratochvílová 3;
H. Měšťanová 2)
3. ZŠ Police nad Metují
(D. Černý 7,5; J. Trojtl 5,5; J. Starý 3; J. Pich 8)
4. Gymnázium F. M. Pelcla Rychnov nad Kněžnou
(M. Bulockin 7,5; J. Horák 6,5; M. Pichert 4; V. Till 5)
5. ZŠ Trutnov Náchodská
(Z. Holman 2,5; K. Potoček 0; M. Taláb 7,5; M. Kuhn 9)
6. ZŠ Sobotka, okres Jičín
(P. Čerych 2; J. Hlavatý 5; J. Jirků 4,5; M. Matyáš 2/5; M.
Zedníček 1/2; O. Ernsten 0/2)
7. Gymnázium Broumov
(M. Kuře 2,5; V. Škoda 3,5; M. Příbyl 4; D. Riabec 3)
8. ZŠ Jičín Železnická
(T. Kabelka 4,5; J. Hykš 3,5; M. Pažout 0; V. Honejšek 5)
9. ZŠ Javornická Rychnov nad Kněžnou
(J. Daněk 2; D. Vondráček 2; R. König 3; V. Ročková 2)
10. Jiráskovo gymnázium Náchod
(M. Poláček 2; J. Grulich 4; D. Budař 3; neobsazeno)

Jan Hlavatý, 9. A

Úspěšní šachisté

S MANKOU, RUMCAJSEM A CIPÍSKEM K ZÁPISU

V úterý 2. února a ve středu 3. února 2016 se na naší škole konal zápis žáků do prvních ročníků. Celým zápisem děti provedl Rumcajs s Mankou i Cipískem. Děti pak hravou formou v jednotlivých třídách prokazovaly svoje získané znalosti z mateřských škol. Rodiče společně s dětmi si mohli v průběhu celého zápisu prohlédnout jednotlivé třídy, školní kroniky, učebnice. Také si mohli pochutnat na občerstvení, které pro ně připravili žáci 9. ročníků. Případné dotazy zodpověděli nejen provázející učitelé, ale také pracovníce Pedagogicko-psychologické poradny z Jičína. Celkem se k zápisu dostavilo 59 dětí a 6 zákonných zástupců požádalo o odklad povinné školní docházky. Děti si z návštěvy školy odnesly i několik drobných dárků. Všem budoucím prvňáčkům přejeme dobrý start a hodně radosti z poznávání v novém školním roce 2016/2017.

Mgr. Jindřich Bada

Zápis do 1. tříd

ČESKÁ TELEVIZE NATÁČELA U NÁS VE ŠKOLE REPORTÁŽ O SAZKA OLYMPIJSKÉM VÍCEBOJI

Již třetím rokem se žáci naší školy účastní sportovního projektu „Sazka olympijský víceboj“. Jeho cílem je zapojit co nejvíce dětí do nejrůznějších sportovních aktivit a přimět je k pravidelnému pohybu. Žáci mají za úkol v hodinách tělesné

výchovy splnit během školního roku celkem osm disciplín: sprint na 60 m, postoj čápa, T-běh, zkrácené sedy lehy, hluboký předklon, běh na 500 m (1. stupeň), běh na 1000 m (2. stupeň), skok z místa do dálky (1. stupeň), trojskok snožm

z místa (2. stupeň) a hod basketbalovým míčem. Po splnění všech osmi disciplín obdrží každý žák od organizátorů projektu sportovní vysvědčení včetně individuální analýzy sportovních předpokladů. Díky Sazka olympijskému víceboji jsme získali pro školu i materiální vybavení. V minulých letech to byly sportovní sety s nejrůznějšími pomůckami, letos jsme si mohli vybrat a zvolili jsme badmintonové sety a frekvenční žebřík na rozvoj dynamiky.

Žáci 1. – 4. ročníků obdrželi navíc tréninkové deníky, díky kterým mohou ve škole, ale i ve svém volném čase plnit s postavičkami Čtyřlístku další sportovní úkoly. Využili jsme i doplňkový úkol, v rámci něhož měli žáci namalovat obrázek na téma „Běh nás baví“ a doplnit ho o slogan na povzbuzení našich olympioniků, kteří se účastní letních olympijských her v Riu. Do soutěže jsme vybrali tři nejhezčí obrázky. Vítězná obrázka si naši olympionici zabalí do svých zavazadel na cestu jako talisman. Za doplňkový úkol získala naše škola 6,7 bodu z 10 možných.

Ve středu 10. února 2016 navštívil naši školu štáb České televize, aby tu k projektu natočil reportáž. Redaktory především zajímalo, v čem spatřujeme přínos projektu a jak se daří dětem plnit úkoly z tréninkových deníků. Já osobně spatřuji největší přínos projektu v tom, že se sportovní soutěže mohou zúčastnit všichni žáci naší školy. Během školního

roku se zapojujeme do mnoha různých sportovních soutěží, ale kapacita jejich účastníků je omezená, a tak se většinou dostane jen na sportovně nadané děti. V tomto projektu se na množství nehledí, a proto se může zapojit každý, kdo má chuť si zasportovat.

Reportáž o Sazka olympijském víceboji z naší školy byla odvysílána na programu ČTI ve středu 24. února 2016. Záznam z reportáže si můžete prohlédnout pod následujícím odkazem: <https://www.youtube.com/watch?v=ubzjcQbDYbQ&feature=youtu.be>

Radek Štaff, garant projektu

PŘÍRODA NA JAŘE - BESEDA S PANÍ UČITELKOU BRADNOVOU

V pondělí 21. března si připomněla třída 3. A příchod jara besedou s paní učitelkou Jiřinou Bradnovou, která u nás ve škole učila dlouhá léta zejména přírodopis.

Vyprávěli jsme si o tom, jak se příroda mění v průběhu celého roku, a hlavně o tom, co se děje v přírodě na jaře. Zjistili jsme, že se koloběhem přírody inspiro-

vali už odedávna mnozí spisovatelé, hudebníci a malíři. Paní učitelka Bradnová nám přinesla ukázky z díla např. Mikoláše Alše či Jiřího Trnky. Také nás upozornila na jarní motivy kolem nás – prostíráním počínaje a výzdobou doma nebo ve škole konče. Mluvili jsme také o Velikonocích, které jsou s jarem neodmyslitelně spjaty. Někteří žáci byli velmi překvapeni, že

na jaro odkazují i některá křestní jména. Stačila ale malá nápověda a třetáci uváděli příklady takových jmen jako např. Jaroslav a Jaroslava, Květoslav a Květoslava nebo jména odvozená od názvů květin jako Růžena či Jiřina.

Povídání s paní učitelkou Bradnovou se nám velmi líbilo a rádi si ho někdy zopakujeme. *Mgr. Pavla Kozáková*

ŠKOLNÍ PROJEKT SOBOTECKO – NÁŠ DOMOV

Na začátku školního roku nám paní učitelky a páni učitelé sdělili, že se letos budeme společně věnovat projektu Sobotecko – náš domov. Projekt „Sobotecko“ je akcí, do níž jsou zapojeni všichni žáci naší školy. Jeho cílem je seznámit se více s ulicí, městem v němž žijeme i jeho okolím z různých pohledů (zeměpisného, historického, architektonického, přírodního apod).

My, děti ze 6. ročníku, jsme vyrobily model náměstí, který je už nyní vystaven ve školním atriu, aby si ho mohli prohlédnout i naši kamarádi z jiných tříd. Model jsme sestavovali z krabiček od čaje, na něž jsme lepili čelní fasády jednotlivých domů, které jsme sami nakreslili a namalovali. Jako podklad nám pro osvěžení paměti sloužily fotografie jednotlivých staveb, které pořídila naše

nová paní učitelka výtvarné výchovy MgA. Adéla Brabcová. Já jsem např. malovala dům čp. 132, který už dlouhá léta slouží jako hospoda. Každý svůj domeček potom nalepil na předem připravenou desku tvořící pomyslné sobotecké náměstí. Teď budeme dotvářet povrchy náměstí – připravili jsme si k tomu čtvrtky, na něž jsme nakreslili zmenšené dlažební kostky.

Naši starší spolužáci vytvořili turistický rozcestník se směrulkami na Libošovice, Vesec, Mladějov a na další místa, kam se dá pěšky od školy bez potíží dojít. Jiní namalovali mapy s dominantami Českého ráje. Na jedné jsou např. hrady, zámky, tvrze a mlýny, na druhé pak kos-

tely, kapličky a zvoničky na Sobotecku. V anglickém jazyce jsme si vyzkoušeli doporučit našemu kamarádovi ze zahraničí sobotecké pamětihodnosti k návštěvě a v rámci cvičení v přírodě pojedeme objevovat krásy Sobotecka přímo na kole.

Projekt se mi líbí, pomůže nám totiž lépe vnímat prostředí, ve kterém žijeme, a všimnout si věcí, které by jinak zůstaly přehlíženy. Určitě si pak budeme i našeho města a jeho okolí více vážit. Už teď se těším na další části projektu.

Barbora Bártová, 6. A

ZPRÁVIČKY ZE ŠKOLIČKY

Měsíc únor byl pro děti z MATEŘSKÉ ŠKOLY V SOBOTCE plný malování. Připravovali jsme obrázky do několika výtvarných soutěží.

Obrázek Lucie BALCAROVÉ ze třídy Broučků (s názvem ZÁMEK HUMPRECHT) se stal nejlepším ve výtvarné soutěži s názvem „ŠKOLKA PLNÁ DĚTÍ 2016.“ Jednalo se už o čtrnáctý ročník této výtvarné soutěže. Pořadatelům bylo zasláno 2 800 prací z 279 škol. V této velké konkurenci je vítěz-

ství Lucinky o to cennější. Autorce upřímně blahopřejeme. Výtvarné práce jsou v současné době vystavené v prostorách Pedagogické fakulty UHK v Hradci Králové.

Obrázky našich dětí jsme zaslali ještě do dalších soutěží: „KNIHA A JÁ“ (XXV. ročník), LIDICE 2016 (44. ročník mezinárodní dětské výtvarné výstavy) a „KDE KONČÍ SVĚT“ (10. ročník výtvarné soutěže tentokrát s tématem k 700. výročí narození Karla IV.)

Všechny obrázky jsme s dětmi tvořili především pro radost a podle hesla „není důležité zvítězit, ale zúčastnit se“.

O tom, jak jsou děvčata a kluci z naší mateřské školy zdatnými «malíři» a «kreslíři», se veřejnost může přesvědčit prostřednictvím pravidelně obměňované výstavy ve výloze cukrárny STÁZA (dětského koutku) na soboteckém náměstí.

Kolektiv učitelek, MŠ

KNIHOVNA

150. VÝROČÍ PRUSKO-RAKOUSKÉ VÁLKY 1866

Ku příležitosti 150. výročí prusko-rakouské války 1866 připravilo Muzeum přírody Český ráj cyklus šesti přednášek s promítáním a ukázkami uniforem a zbraní. V Sobotce budou předneseny dvě z nich – **Prusko-rakouská válka 1866 a Bitva u Jičína 29. 6. 1866.**

Cyklus přednáší pracovník Muzea přírody Český ráj Mgr. Petr Lazurko. Přednáškami na toto téma se aktivně zabývá od roku 2006, je místopředsdou Komitétu pro udržování památek z války roku 1866, členem tradiční historické jednotky 73. pěšího pluku ze Železnice, autorem řady DVD dokumentů. V Muzeu přírody Český ráj se věnuje práci s Kadetní setninou jičínského pěšího pluku číslo 74.

Jako první proběhne dne 29. dubna v sále spořitelny v Sobotce všeobecná přednáška Prusko-rakouská válka 1866, sledující válku 1866 od jejího vzniku, průběh s boji v Čechách, Německu a Itálii až po její důsledky. Jak je už výše uvedeno, přednáška bude doplněna ukázkami zbraní a uniforem.

O čtrnáct dní později 13. května bude na témže místě přednášet Mgr. Lazurko o bitvě u Jičína 29. 6. 1866, přednáška bude mapovat celý průběh bitvy u Jičína včetně nejrůznějších zajímavostí z bitvy.

Dotkla se prusko-rakouská válka 1866 Sobotky? Na přednášce Mgr. Petra Lazurky naváže prom. historik Karol Bílek a 27. května opět

v sále sobotecké spořitelny pohovoří o přímém vlivu války na život v Sobotce,

Magdaléna Šrůtová, knihovnice

NOMINACE MAGNESIA LITERA 2015

Litera za literaturu faktu

Martin Kuna a kol.

Archeologický atlas Čech: vybrané památky od pravěku do 20. století

Archeologický ústav AV ČR a Academia

Dílo nabízí informace o více než stovce lokalit v Čechách, lokalit osídlených v pravěku, středověku i novověku – až po pozoruhodné archeologické stopy života v minulém století. Zdařilý úvod srozumitelně vysvětlí, co od knihy čekat a jak ji použít, zároveň se však stává smlouvou, po níž neopatrný čtenář „vjede

do děje“ a už mu není pomoci. Pečlivě vybraný a zpracovaný materiál knihy se stává strhujícím čtením zcela jistě pro laiky, protože je do vybraného tématu vede s taktem a citem pro věc. Zároveň zřetelná znalost témat a spolehlivost zpracování udržuje dostatečnou dávku vědecké serióznosti i pro ty čtenáře, pro něž je archeologie známým územím. Nadto ovšem autoři přidávají společenské souvislosti archeologie, např. ambivalentní vztah lidského pobytu a jeho ovlivňování krajiny, stopy po hospodářské, vojenské či kultovní přítomnosti člověka, a to vždy ve spojení s výkladem o principech osídlení Čech v historii.

Knihy je oslnivým souborem lákavých pozvánek k lepšímu vidění světa kolem nás a odhalování souvislostí mezi tím, co bylo, tím, co je, a tím, co možná bude. Bohatý aparát knihy je výjimečný kvalitou zpracování, QR kódy přidané k jednotlivým heslům a odkazující uživatele na webové stránky Atlasu ukazují, že autoři dobře vědí o tom, že dnes čtenáři rádi sami volí formu, kterou v danou chvíli použijí raději. Může být skvělým východiskem pro rodinné výlety, itinerářem mladých turistů, výzvou pro amatérské archeology, zdrojem poznání i pro ty, kteří do krajiny samotné vyrazit nechtějí nebo nemohou.

KNIŽNÍ NOVINKY

Výběr z knih, pořízených za poslední dva měsíce do knihovny:

Beletrie

P. Hartl: Prvok, Šampón, Tečka a Karel

P. May: Skála

B. Minier: Mráz

VI. Vondruška: Mrtvý posel

Beletrie pro mládež

J. R. Castle: Ohnivý drak

J. Kahoun: Ježibaba na koloběžce

P. Neomillnerová: Amélie a barevný svět

J. Segel: Noční můry!

Naučná literatura

M. Doležal: Krok do tmavé noci

P. Ludwig: Konec prokrastinace

Jeho svatost dalajlama a H. C. Cutler: Cesta ke štěstí

Zd. Mahler: ...ale nebyla to nuda

Naučná literatura pro mládež

M. Drijverová: České dějiny očima psa

L. Dvořáková: Originální výtvarné nápady pro děti i rodiče

Já, JůTuber

M. Rüter: Nejnapínavější experimenty pro děti

Magdaléna Šrůtová, knihovnice

DO SOBOTECKÉ KNIHOVNIČKY

Petr Luniaczek: Putování za lidovou architekturou Semilská– 33 výletů (vl. nákl., České Budějovice 2015, 190 s.). Lidová architektura Českého ráje je jedním z jeho největších bohatství. Putují za ní každoročně zástupy milovníků turistiky a památek, obdivují ji znalci. Pozornost jí věnují i desítky vydávaných turistických průvodců. Mnoho z nich ovšem jen bezduše opisuje údaje svých předchůdců s řadou chyb a nestojí ani za zaznamenání.

Ne tak práce Petra Luniaczka. Tento matematik, programátor a šachista (*

1942 v Brně) je znám i jako milovník turistiky a historických památek. Ač již již skoro padesát let v Českých Budějovicích, oblíbil si kromě Jižních Čech také Český ráj. Na svých toulkách ho poznal skutečně dokonale – a nejen poznal: začal ho výtečným způsobem propagovat. Vybral si k tomu především lidové stavby, propojil je podrobně popsanými turistickými trasami, které prošel, přidal vlastní černobílé i barevné fotografie. Seznámil se s mnoha obyvateli regionu a s jejich pomocí uspořádal řadu výstav svých fotografií v několika městech

a vesnicích kraje (mj. Jičín, Libuň, Sobotka, Markvartice, Dolní Bousov, Bukvice). Odtud pak byl jen krůček k vydání knížky *Putování za lidovou architekturou Jičínska - 30 výletů* (2012), na niž navazuje obdobný průvodce věnovaný Českému ráji a Podkrkonoší v oblasti Semilská.

Text i fotografie svědčí, že autor poznal všechny popisované trasy, prošel je krok za krokem a v knížce vydal svědectví o jejich půvabu. Na své si díky jemu přijde zkušený turista i začátečník, odborník i laik. Nás na Sobotecku budou zajímat zvláště úvodní kapitoly věnova-

né poznávání okolí Hrubé Skály, Rovenska pod Troskami a Trosek; poté se ale čtenář s chutí pustí i do vzdálenějších míst – a v příhodné době si je jistě rád také projde.

Knihu v působivé obálce provází 86 barevných a přes 70 černobílých záběrů statků a chalup, dalších 12 barevných snímků najdeme na obálce. Nechybí předmluva starostky Libuně Heleny Červové i autorův úvod; připojen je seznam použité literatury, užitečný slovníček odborných výrazů, rejstříky. Snad jen mapka oblasti mohla být připojena.

Alžběta Kulíšková (edd.): Zápisky sedláka Josefa Dlaska. Měl jsem nestálé štěstí. (Muzeum Českého ráje Turnov 2015, 286 s. + 27 s. fotografických příloh). Již potřetí, tentokrát v úplném znění, vyšly kronikářské záznamy sedláka a rychtáře z Dolánek u Turnova Josefa Dlaska (1782 – 1853). Je to vynikající pramen pro poznání každodenního života selského lidu v našem kraji v I. polovině 19. století. Škoda, že podobné zápisky si nevedl někdo na Sobotecku – městská kronika sobotecká Františka Steinbrennera i farní kroniky jsou psány vzdělanci, takže máme z této doby jen ojedinělé zápisky lidových písmáků

v obecních knihách, které psali např. rychtáři Jan Šolc v Libošovicích a Josef Tomášů v Markvarticích nebo později Václav Ječný na Rytířově Lhotě.

Kromě vlastních kronikářských zápisů si Dlask opsal i řadu historických údajů nebo celých prací o českých dějinách, např. *Vejtah světa* od Jiřího Václava Paroubka (shodou okolností bývalého soboteckého kaplana). Tuto knihu si opsal také sobotecký písmák Raymund Šolc. Dlaskovy zápisky se týkají i událostí v okolí, samozřejmě hlavně v Turnově, ale najdeme tu i zprávu o velkém požáru Sobotky r. 1825 apod.

Editorka opatřila knihu vysvětlujícími poznámkami, zasvěceným úvodem, slovníčkem neobvyklých slov, připojila i seznam pramenů a literatury a rodokmen Dlaskova rodu. Podrobně vypsala i své ediční zásady, jimiž se řídila při přepisu nesnadně psaného a někde špatně čitelného textu plného krajových výrazů a tehdejší lidové mluvy. Celkový hezký dojem z knihy umocňuje vhodně vybraná fotografická příloha a celková grafická podoba.

Marcela Slámová: Kněz, který viděl do lidských srdcí. Karel Alois Vinařický a jeho místo v proudu

čas. (Týn nad Vltavou 2015, 328 s.) Karel Alois Vinařický patřil k našim nejvýznamnějším národním buditelům. Proto musíme uvítat tuto jeho biografii a velice pochválit nejen autorku, ale i Město Týn nad Vltavou a tamní muzeum, instituce, které se přičinily i o krásný vnější vzhled knihy. Ta mapuje podrobně život i dílo Vinařického, nechybí bohatý poznámkový aparát, seznam pramenů a literatury, třešničkou na dortu je připojený biografický slovník s údaji o nejvýznamnějších osobnostech zmiňovaných v knize. Péči dílu věnovanou dosvědčuje také šedesátistránková barevná obrazová příloha. A proč na knihu upozorňujeme naše čtenáře? Vinařický za svého mládí působil u Schliků v Kopidlně a poznával a popisoval památky našeho kraje. K jeho přátelům patřil i P. Antonín Marek, P. František Alois Vacek a další obrozenci od nás. Z Kováně, kde zastával v letech 1833-1849 úřad faráře, vytvořil spolu s pokrokovým rolníkem Janem Krouským z Katusic vlastenecké centrum kraje – jako Marek v Libuni. Sobotku navštívil jako student a potom v r. 1848, kdy zde vyhlásil zvolení Aloise Šolce zemským poslancem.

Karol Bílek

se omlouvá čtenářům ZŠS
za zrušení termínu na
Setkání Sobotkových 2016

U příležitosti 90. výročí činnosti KPMS
zveme všechny sobotecké občany na

**setkání rodáků a přátel
města Sobotky**

ve dnech 29. 4. a 30. 4. 2016

RODÁCTVÍ...

Snad u každého člověka nalezneme znaky, které ho pojí s rodným krajem, s domovem. I každý umělec je někde doma. „Vnímá a vyjadřuje osobitost svého domova. Vztah umělce a domova je vzájemný: domov dává umělci inspirační podněty a dává mu i některé rysy své konkrétnosti a svéráznosti, připoutává umělce k sobě svými tradicemi.

Na druhé straně umělec svému domovu dává ve svém díle život, dává mu hodnoty živé i perspektivní, přispívá sám k jeho tradici...“

Každý má ve svém srdci a myslí vytříbený obraz, který se kryje s představou domova, rodného kraje.

„Ale srdci člověka už je dáno, aby na tomto světě miloval určitý malý kout. Musí nastat pouto přátelského sblížení.

Člověk se zmocní kraje a kraj člověka. Známe vzájemně svůj dech i tep, svá hnutí citová, radost i starosti. To vše jsou přirozené předpoklady pro toho, kdo vyrůstá v rodném kraji, čerpá a vychází z něho citově, vrůstá do hloubky k jeho dřeni a vyrůstá rozumem a schopnostmi do koruny nad ním.

Je to vlastně podivuhodné, že je to většinou rodiště – rodné místo, které se po celý život kryje s představou domova. Snad, že jsou dětské dojmy nejsilnější, jsou něžnější, dávají nejuplněnější pocit mateřského a otcovského domova. A ten domov je právě v té jediné krajině obestírané po celý život kouzlem prvních pocitů...“

Jan Bílek: Jarmila Glazarová a Sobotka

SETKÁNÍ RODÁKŮ A PŘÁTEL MĚSTA SOBOTKY

29. dubna a 30. dubna 2016 v sále spořitelny v Sobotce

- pátek 19.30** **Večer videofilmů soboteckého K-klubu** (serie DVD)
29. 4. městské divadlo – průvodní slovo režisér Jan Eisner
- sobota 09.00** **dechová hudba před zdravotním střediskem**
30. 4. 09.30 sál spořitelny **F. Šrámek – SOBOTKA** - recitace Romana Sittová
zahájení starostou města – Ing. Lubor Jenček
RODÁCTVÍ – J. Glazarová – Mgr. Jan Bílek
fanfáry - Trubači KK Libáň
Humprecht Černín - pozvání na zámek
- 90 LET KLUBU rodáků a přátel města Sobotky** s historikem Karolem Bílkem
Přehled činnosti KPMS v posledních 25 letech – Mgr. Petr Pfeifer
- 11.00** výstavní síň zdravotního střediska
VERNISÁŽ VÝSTAVY - Novodobé dějiny klubu v dokumentech a fotografiích
 zahájení - Pavlína Havlová, ved. MKS
- 12.15** **společné foto všech účastníků před sokolovnou**
- 12.30** **Šolcův statek – návštěva Galerie Karla Samšiňáka**
- 13.00** **prohlídka sochařské výzdoby chrámu sv. Máří Magdaleny** (sochaři bratři Jelínkové)
 s odborným výkladem děkana Zdeňka Maryšky a Karola Bílka,
 s varhanním doprovodem p. Zdeňky Nečesané
- 14.00** **setkání u skulptury C. Parmiggiani** (Casa sotto la luna)
 v městském parku uvede Bc. Jan Janatka a Ing. Lubor Jenček

kpms@email.cz tel. 608 705 004 - Klub přátel města Sobotky

SPOLEČENSKÁ OZNÁMENÍ

KULTURNÍ KALENDÁŘ

22. 3. 1506 vydal král Vladislav Jagellonský Soboteckým privilegium na vybírání cla.
 7. 3. 1606 zemřel arcibiskup **Zbyněk Berka z Dubé**, který vysvětil r. 1596 sobotecký chrám.
 25. 3. 1616 zemřel **Václav Popel z Lobkovic**, který daroval Sobotce vzácný graduál.
 22. 4. 1686 se narodil **Josef Lauritsch**, autor knihy o jičínské Panně Marii Rušánské.
 19. 4. 1786 se narodil sobotecký městský radní a po r. 1850 veřejný notář **Matěj Dušek**.
 17. 4. 1826 se narodil mecenáš **Vojta Náprstek**, poslanec zemského sněmu za Sobotku.
 17. 3. 1836 se narodil sobotecký bouřlivák, poštovník a starosta města **Josef Svoboda ml.**
 18. 4. 1856 zemřel sobotecký učitel **Josef Dolenský**, kapelník hudby Národní gardy r. 1848.
 6. 3. 1876 se narodil sobotecký starosta, továrník – zakladatel Izolu **Josef Bacovský**.
 22. 3. 1896 se narodil historik soboteckého ochotnického divadla ppluk. **Miroslav Vlach**.
 11. 4. 1906 se narodil sobotecký fotograf a kulturní pracovník JUDr. **Jaromír Kuchař**.

20. 4. 1906 zemřel významný malíř **Karel Liebscher**, autor mnoha kreseb ze Sobotecka.
 22. 4. 1906 zemřel herec **Karel Polák**, v mládí spolupracovník soboteckých ochotníků.
 4. 4. 1916 se narodil malíř a grafik **Miloslav Janků**, svá díla vystavoval i v Šolcově statku.
 2. 4. 1926 se narodil český divadelní a filmový herec **Jiří Adamíra**, chalupář ve Spyšově.
 8. 3. 1946 zemřel literární historik prof. **Jan Voborník**, autor monografie o F. V. Jeřábkovi.
 18. 4. 1946 se narodila grafička **Daniela Havlíčková**, která ráda jezdila na chalupu v Trní.
 2. 3. 1956 zemřel arch. **František Janda**, projektant Okresní záložny hospodářské v Sobotce.
 25. 3. 1956 zemřel P. **Václav Kadlec**, poslední farář, jenž trvale sídlil na faře v Mladějově.
 8. 4. 1956 zemřel klasický filolog **Adolf Mikovský**, ředitel francouzského gymnázia v Praze.
 7. 4. 1966 zemřela básnička a pěvkyně **Marie Calma-Veselá**, rodově pochází z Markvartic.
 29. 4. 1966 zemřel oblíbený sobotecký hudebník a učitel hudby, obuvník **Václav Puchmajer**.
 19. 3. 2006 zemřel český grafik **Miroslav Houra**, několikrát vystavoval v Šolcově statku.
 14. 4. 2006 zemřel filolog **Jaroslav Novák** z Mladějova, redaktor Mladějovského zpravodaje.

BLAHOPŘEJEME

9. března 1936 se narodil mladoboleslavský historik, archivář, pedagog a veřejný činitel **PhDr. Karel Herčík**. Často spolupracoval se soboteckými baráčníky, psal i do ZŠS.

28. 3. 1936 se narodil vynikající český herec, spisovatel, dramatik, textař atd., cimrmanolog **Zdeněk Svěrák**. Má blízko i k dílu Fráni Šrámka, psal o něm diplomovou práci, kterou jsme u nás vydali tiskem v Knihovničce Českého ráje. V dětství žil v blízkém Kopidlně. Několikrát Sobotku navštívil.

29. 3. 1936 se narodil významný sobotecký lékař a kulturní pracovník **MUDr. Ivan Kafka**. Ve stopách svého otce se od mládí účastnil aktivně veřejného a kulturního života ve městě, byl členem Fejfarova dětského hudebního souboru, redaktorem školního časopisu *Budujeme*, později i několika čísel Soboteckých novin, spolupracoval i s naším

časopisem. Podílel se na vydání reprezentativních publikací *Krajinou Českého ráje – Sobotecko* (1999) a *Sobotecko minulého století* (2008). Jeho nejúspěšnějším počinem bylo založení Klubu přátel města Sobotky a s tím související tradice soboteckých posvícenských jarmarků a přehlídek řemesel. Nelze opominout jeho zásluhy o propagaci Sobotecka v podobě řady fotografických a filmových děl (s Janem Eisnerem). A málem bychom zapomněli uvést i jeho pověst jako vynikajícího chirurga doma (Jičín, Mladá Boleslav) i v zahraničí (Lybie). Je nositelem Ceny města Sobotky. Ať se mu splní i jeho sen – postavení rozhledny nad Sobotkou!

2. 4. 1946 se narodila **Jaroslava Vraná**. I její život by vydal na román. A třeba na něj ještě dojde – psát umí, jak dosvědčují její četné příspěvky v našem časopise. Umí také jednat s lidmi,

osvědčila se jako dlouholetá tajemnice Městského úřadu v Sobotce. I jí blahopřejeme a těšíme se na další spolupráci.

11. 4. 1956 se narodil **RNDr. Zdeněk Mrkáček**. V současné době jeden z nejlepších znalců přírody Českého ráje, dlouholetý pracovník Chráněné krajinné oblasti Český ráj. A neméně známý a uznávaný fotograf naší krajiny a přírody. Autor desítek odborných i popularizačních článků a knih, současný šéfredaktor sborníku *Od Ještěda k Troskám*. Průvodce ranních výprav za hlasy ptáků atd., atd.

A na závěr blahopřejeme společně několika čtyřicátníkům: toto výročí oslavili jičínsko-malechovická muzejnice **MgA. Alena A. Kyselo** (1. 3.), sobotecký starosta **Ing. Lubor Jenček** (21. 3.), dolnobousovská kulturní pracovníce **Ing. Dita Říhová** (24. 3.) a pražský archeolog a častý návštěvník Sobotky **PhDr. Petr Květina** (19. 4.).

Všem přejeme hodně zdraví, úspěchů a spokojenosti!
Redakční rada

JUBILEA

březen

2. 3. 2016 oslavila paní **Františka Macounová** ze Sobotky – Závisti, krásných 94 let. Stále čilá soběstačná paní žije se synem a dvěma pejsky, kteří jí dělají radost. Má vnoučata i pravnoučata, ty babičku navštěvují a mají ji rádi. Paní Macounové přejeme zdraví a pohodu do dalších let.

4. 3. 2016 oslavil pan **Jaroslav Balák** z Předměstské ulice 92. narozeniny. Stále usměvavý pán si rád povídá, má zájem

o dění okolo něj. Žije s dcerou, která o něj pečuje. Panu Balákovi všichni přejeme zdraví a spokojenost do dalších let.

8. 3. 2016 oslavil 91 let pan **Josef Hais** ze Sobotky – Krátké ulice. Je zde spokojený, rád si popovídá se sousedy. Rád s také zahraje na klávesy. I internet je jeho společník. Zajímá se co se děje okolo něj i ve světě. Panu Haisovi přejeme vše nejlepší a zdraví, ať se mu v DPS líbí.

Všem oslavencům přeje zdraví a pohodu

Hana Rulcová

ČAS PLYNE, VZPOMÍNKY ZŮSTÁVAJÍ...

Dne 21. 5. 2016 uplyne 15 let od chvíle, kdy nás navždy opustil pan **Vladimír Černý**, elektromontér a muzikant ze Sobotky. Zároveň by dne 12. 7. 2016 oslavil 70. narozeniny.

Kdo jste ho znali, vzpomeňte s námi.

manželka, dcera, syn a vnučka

OPUSTILI NÁS NAVŽDY

Únor

Dne 14. února zemřela ve věku 93 let paní **Anna Pospíšilová** z Čálovic.

Dne 26. února zemřela ve věku 87 let paní **Jarmila Káňová, rozená Černá** ze Sobotky.

Březen

Dne 1. března zemřel ve věku 82 let pan **Jiří Kozák** ze Sobotky.

Dne 1. března zemřel ve věku nedožitých 86 let pan **Karel Zeiner** z Oseka.

Dne 8. března zemřela v pozhnaném věku nedožitých 91 let paní **Marie Kyzivátová, rozená Bočková** z Příchvoje.

Dne 12. března zemřel ve věku 80 let pan **Václav Klouček** ze Sobotky.

KULTURNÍ A SPOLEČENSKÉ AKCE V SOBOTCE A V OKOLÍ

SLAVNOSTNÍ ODHALENÍ DESKY – JINDŘICH ŠOLC

náměstí Sobotka - **23. 4. 2016 / 10:30**
Dovolujeme si vás pozvat na slavnostní odhalení desky soboteckého rodáka JUDr. Jindřicha Šolce, advokáta, politika a starosty Prahy z let 1887 – 1893. Následovat bude položení kytice na soboteckém hřbitově u rodáckého pomníku.

Ve 14:00 hodin se bude konat v muzeu Fráni Šrámka beseda s panem doc. Václavem Ledvinkou o Jindřichu Šolcovi

CO JE SPRÁVNÁ STRAVA - přednáška

Městská knihovna F. Šrámka Sobotka - **28. 4. 2016 / 18:00**
Dovolujeme si vás pozvat v pořadí již na čtvrtou z cyklu přednášek Ing. Dagmar Kozderkové, tentokrát na téma „Pitný režim a jeho význam pro správný chod našeho těla“. Toto téma je určitě pro nadcházející teplé období velmi užitečné a bylo vybráno na základě námětu účastníků předchozích přednášek. Cyklus bude opět pokračovat na podzim. Přesné termíny vám na tomto místě přineseme v říjnovém vydání ZŠS.

PRUSKO-RAKOUSKÁ VÁLKA 1866 - přednáška

sál spořitelny v Sobotce - **29. 4. 2016 / 18:00**
Srdečně vás zveme na všeobecnou přednášku, sledující prusko – rakouskou válku 1866 od jejího vzniku, průběh s boji v Čechách, Německu a Itálii až po její důsledky. Přednáška Mgr. Petra Lazurky s promítáním a ukázkami uniforem a zbraní.

VEČER FILMŮ – K – KLUBU - promítání DVD

Městské divadlo Solnice Sobotka - **29. 4. 2016 / 19:00**
Večer videofilmů soboteckého K – klubu (serie DVD)

SETKÁNÍ RODÁKŮ A PŘÁTEL MĚSTA SOBOTKY

30. 4. 2016 / 9:00 – 14:30

Srdečně vás zveme na kulturní akci Klubu přátel města Sobotky. Podrobný program najdete na str. 27

ČLOVĚK A PŘÍRODA - vernisáž výstavy

zámek Humprecht - **30. 4. 2016 / 15:00**

Srdečně vás zveme na vernisáž výstavy obrazů paní Vlasty Brožové. Výstavu zahájí akademická malířka Jaroslava Švarcová, hudební doprovod v podání Gabriely Haasové (flétna) a Petry Kolátorové (klavír).

HERIBERT MARIA STAUB – SOCHY - vernisáž výstavy

Lapidárium Šolcova statku v Sobotce - **1. 5. 2016 / 14:00**

Srdečně vás zveme na vernisáž výstavy, zahraje Spohr Violin Duo – Jana Ludvíčková a Ondřej Lébr.

Výstava potrvá do 31. 10. 2016.

ZÁMEK HUMPRECHT – vstupné zdarma

7. a 8. 5. 2016

8. května slavíme Den matek. Maminky v doprovodu svých potomků budou mít vstupné zdarma.

VÍTÁNÍ PTAČÍHO ZPĚVU - procházka v lesoparku

7. 5. 2016 / 7:00

Přijďte se k nám již tradičně spolu s RNDr. Z. Mrkáčkem objevovat a zaposlouchat se do ptačího zpěvu v lesoparku pod Humprechtem. Sraz na soboteckém náměstí. Přijďte včas.

ZDENĚK MARČÍK – OBRAZY - zahájení výstavy

Šolcův statek v Sobotce – Galerie Karla Samšínáka

8. 5. 2016 / 14:00

Srdečně vás zveme na zahájení výstavy, zahrají Bohuslav Lédl – klávesy a Josef Zemlička – saxofon. Výstava potrvá do 1. 7. 2016.

O ŽIVOTĚ A DOBĚ KARLA IV.

Městské divadlo Solnice Sobotka - **13. 5. / 8.45, 10:45**

Srdečně vás zveme spolu s žáky ZŠ na divadelní představení o životě a době Karla IV. Proběhnou ukázky středověké hudby. VSTUPNÉ – 100,- Kč.

BITVA U JIČINA 29. 6. 1866 - přednáška
sál spořitelny v Sobotce - **13. 5. 2016 / 18:00**
Druhá z cyklu přednášek k 150. výročí prusko-rakouské války, přednáška sledující bitvu u Jičina včetně nejrůznějších zajímavostí z bitvy. Přednáší Petr Lazurko.

SOBOTKA A VÁLKA 1866 - přednáška
sál spořitelny v Sobotce - **27. 5. 2016 / 18:00**
Zajímá vás, jak zasáhla válka 1866 Sobotku? Srdečně vás zveme na besedu s prom. historikem Karolem Bílkem.

DĚTSKÝ DEN - 29. 5. 2016 / 14:00 - areál soboteckého koupaliště

SLOVA Z DÁLKY - podvečer s poezií
zámek Humprecht - **11. 6. 2016 / 19:00**
Srdečně vás zveme na podvečer s poezií za doprovodu hudby, vystoupí básník J. K. a písničkář Michal Koberstein.

VESELÉ PANIČKY - divadelní představení
Městské divadlo Solnice Sobotka - **17. 6. 2016 / 19:30**
Dovolujeme si srdečně pozvat širokou veřejnost na divadelní představení místního divadelního souboru. U příležitosti výročí 400 let od úmrtí Williama Shakespeara Sdružení přátel Evy Zahradníkové pod vedením MgA. Lady Blažejové nastudovalo divadelní komedii „Veselé paničky“.

SKAUTI

Rodina Hanušova s Ladislavem Luksem po práci na zahradě.

DEN HUDBY - koncert
zámek Humprecht - **18. 6. 2016**
Srdečně vás zveme na tradiční koncert Smíšeného pěveckého sboru Bendl – Stojmír pod vedením sbormistryně Pavlína Těšínské, který se uskuteční ke Dni hudby.

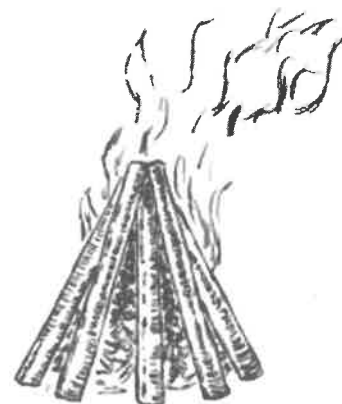
VÝSTAVA - STARÁ SOBOTKA
Městská knihovna F. Šrámka - **15. 4. 2016 – 11. 5. 2016**
Výstava zde dosud nepublikovaných fotografií ze sbírky pana L. Patky na téma staré Sobotky.

Hranice

Pagoda

Pyramida

700. VÝROČÍ NAROZENÍ KARLA IV.

INFOTOUR a CYKLOTURISTIKA Hradec Králové

MĚSTO SOBOTKA

VÝZNAMNÉ OSOBNOSTI

NOVÝ SOBOTECKÝ LETÁK

Motorcraft

Děkuji ti, že jsi mě nikdy nenechal stát v dešti.

Ford Motorcraft Servis za 2 700 Kč
(výměna oleje a filtrů + kontrola vozu)

Autorizovaný servis pro osobní vozy Ford, které již nejsou v záruce.

BOSPOR auto s.r.o.
Autorizovaný prodej a servis vozů FORD
Průmyslová 829 | 293 06 Kosmonosy | www.bospor.cz

SIMPLY CLEVER

PEČOVAT JE NORMÁLNÍ

Servisní prohlídka za 99 Kč

Připravili jsme pro Vás pestrou nabídku letních pneumatik se slevou až 25 %. Samozřejmostí je přežití a uskladnění pneumatik za výhodné ceny. Nezapomeňte po zimě také včas naplánovat servisní prohlídku svého vozu. Provedeme diagnostiku, zkontrolujeme podvozek, brzdový systém a mnoho dalšího. Myslíme i na Vaši bezpečnost. K nové sadě předních stěračů, které si po zimě zaslouží vyměnit, Vám jako bonus přibalíme koncentrát náplně do ostričovačů.

Všech autorizovaných servisních partnerů ŠKODA:

AUTOCENTRUM Jičín s.r.o.
Hradecká 1101, 506 01 Jičín
Tel: 730 158 503
www.autocentrum-jic.cz

AUTOCENTRUM JIČÍN

Jaroslav Kraus

Váš prodejce nemovitosti

Chcete prodat nemovitost?

Kontaktujte mne na tel.: 602 246 684

Vyřídím za Vás veškeré nutné náležitosti:

- nelegální kupující díky profesionální prezentaci Vaší nemovitosti
- zajištění veškeré smluvní dokumentace i advokátní úschovy
- znalostní posudek pro FÚ i šiték energetické náročnosti
- zvládnutí vyřešení i komplikované případy (exekuce atd...)

Postarám se o to, aby prodej nemovitosti pro vás byl příjemným zážitkem...

www.hkpartners.cz | j.kraus@hkpartners.cz | **Těším se na úspěšnou spolupráci :-)**

REALITNÍ KOMORA ČESKÉ REPUBLIKY

110 let provozu lokálky do Staré Paky

VYSTAVANA ZAMKU HUMPRECHT U SOBOTKY

POTRVA DO KONCE SEZONY 2016

www.humprecht.cz

V provozu model železnice ETS Praha

Zpravodaj Šrámkovy Sobotky

vydává MĚSTSKÉ KULTURNÍ STŘEDISKO SOBOTKA

nám. Míru 3, 507 43 Sobotka, tel. 493 571 618

e-mail: mks@sobotka.cz, www.sobotka.cz

Odpovědná redaktorka: Pavlína Havlová

Redakční rada: Karol Bílek, Jan Janatka, Zbyněk Krámek, Marie Sekerová, Zuzana Šačirovičová, Magdaléna Šrůtová

Grafická úprava a tisk: MS Polygrafie s. r. o.,
Horka 35, 294 01 Bakov nad Jizerou, www.mspolygrafie.cz

Uveřejněné příspěvky nemusí vyjadřovat názory redakční rady zpravodaje.
Za věcnou správnost odpovídají autoři příspěvků.

Podávání nov. Zásilek povoleno ČP, s. p. – OZ V. Čechy

Č. j. P / 2 – 1440 / 98 ze dne 3. 3. 1998

ISSN 12 12 – 7906

MK ČR E 11563

Uzávěrka dalšího čísla 27. 5. 2016

PRODEJ SLEPIČEK

Dřúbež Červený Hrádek

prodává slepičky typu

Tetra hnědá a **Dominant**
ve všech barvách.

Stáří 14 - 19 týdnů.

Cena 149-180,- Kč/ ks.

Prodej se uskuteční: **19. dubna,**
19. května a 22. června 2016
Sobotka – u vlak. nádraží
- 15.20 hod.

Při prodeji slepiček
- výkup králičích kožek
- cena dle poptávky.

Informace:

Po - Pá 9.00 – 16.00 hod.

Tel. **601 576 270, 606 550 204,**
728 605 840